

սպրեած էին մօտակայքը և յաճախ ի -
ընց զնդակները կը սուբէին քաղաքը և -
գրուզ պարտէզներուն մէջ :

Օդոսոս 13ին, լուսածաղին, պայ -
թիւներ լուսեցան: Տարակոյս չկար, կը
սկէր թնդանօթային ոմքափոծոթիւն
մը: Քեմալիկան հրասանի Քիւրտ Թէփէ
կոչուած բարձունքն կրակի կը բռնէր
քաղաքը: Իր ընտրած թիւրախներուն գր -
խաւորը կ'երեւար չպեկառքի կայարա -
նը, որուն մօտ հաստատուած էր «Բոլան
Աւան» կոչուած չայ գաղթականներու -
կայանը՝ լեզունի ողբացեալ թշկապե -
տին անուամբ: Բնակիչները աելահանու -
թին ճողովրածներ էին, մեծաւ մա -
սամբ՝ կիներ և երիխաններ, գիւրայոյդ
նկատուած տարը մը, որ կրնար մատ -
նուի կորատարեր խուճապի մը:

Համացուածին հակառակը եղաւ: Հայ
կիները, առանց որեւէ խոռվիք, հան -
դիսատես կը կինային ոմքակոնման՝ իրը
համաքրքաշարժ տեսարանի մը, երբեմ
կատակարանելով իրենք իրենց միջեւ :
Հարկ եղաւ որ Փառանական նպաստամա -
տոյց պասարկութեան պաշտօնեաները
լուսորէն միջամտին և լանոնք ստիպին
ապատանիւ նախատեսուած իրամներուն
մէջ:

Մերակոծութիւնը տեւեց երեք օր, Օ -
դոսոս 13ին մինչեւ 15, կորուսաներ
պատճառելու, մեռեաններ և վիրաւոր -
ներ, զինուորականութեան և բնակչու -
թիւն մէջ: Վերջապէս 15ի գիշերը,
Զօր. Տիքիչի հրամանով և զնդապետ
Լանի զեկալարութեամբ, Փառանական
զօրասին մը յարձակեցաւ Քիւրտ Թէփէի
վրայ և թշնամին յանկարծակիի բերե -
րով՝ փախուսի մատնեց: Գրաւեց 105-
նոց թնդանօթ մը, զոր բերաւ Ստանա:

Արդ դէպէին առթիւ, կիլիկոյ վարչա -
կան հակագչու պետ զնդապետ Պուստոն,
Օդոսոս 29ին հազորդեց թիւ 2503 յայ -
տարարութիւն մը, որուն վերջին հատ -
ուածը կուտանք թարգմանարար .

«Վարչական Հակագչոր՝ պետ զնդապե -
տը երջանիկ է շնորհարելով յատկա -
պէս «Խոլան Աւան»ի հայ կիները, որոնք
ամբակոծութեան ժամանակ քաջա -
րագիտութիւն ի հոգի ի գործարքի մէջ:
Հայ կին ի հոգի գործարքի մէջ ապա -
գայ այդ բազմամարդ հարաբանին :
«Խոլան Աւան»ի հայ կիները ցոյց տր -
ին, որ Սահնուխներու և Շաբէներու
ցեղն էին, և պատի բերին հայ ազ -
գին»:

ԳՆԴԱՊԵՏ ՊԱՅԵՄՈՒՆ

Ստանա, 29 Օդոսոս 1920

Բրաւամբը կը վառարանենք հայ դին -
ուորը, հայ մարտիկը: Զմունանք միս -
ցնէլ այդ ոգեհոչման արժանաւոր Հա -
յութին:

Վ. ՓՈՐԹՈՒԻԳԱԼԵԱՆ

ՀԱՅ ԱԿԱԴԵՄԱԿԱՆ

ՄԻՏՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՏ

Հին Զեմանի ԵԱՐԱՐԵՐԻ Մէջ

Այն օրուանից, երբ Անրի Թրուայայի
անունը երեւցաւ Փառանական դրականու -
թեան մէջ, հայ կեանքի մէջ երեւցան
րազմաթիւ գիտողութիւններ նրա ապու -
թեան վերաբերմամբ, որովհետեւ թիւ -
րիմացութիւններ կայն Փառանական գր -
րականութեան մէջ: Միայն մի լրագիր ,
«Լը Մանա», ճշգործն զրեց թէ ակա -
դեմական Անրի Թրուայայի հայ է:

Այս թիւիկային կը հազարդէ Հայաստանի
հնապատական զործակալութիւնը վրա -
առնուում և Եղիպատուում :

Անք ճամանչում ենք Անրի Թրուայայի միջունը -
մի երկար ապարագիր ի վեր, երբ նա
կեռ և լա չատ երիտասարդ էր իր միջունը
կամապատական դասական գաւառութիւնը էր:
Հայ կեռ միջունը միջունը կամապատական գաւառութիւնը էր:

Եւ ոչ մի հայ կամ Ռուս կը պնդէ թէ
Տարասովները Ռուսեր են: Տարասովնե -
րի մէծ ընտանիքը ճանաչուած է Հայ ,
ծնած հայ ընտանիքը ու կամուած հայ
Եկեղեցում: Հաստատուած Արմաւիր քա -
ղաքում (հիւսիսային Կովկաս), ինչպէս
եւ Մասկուայում: Տարասովները ծանօթ
են իրեւ մէծ եւ յայտնի կամապատական գաւառութիւնը էր:

Փարատելու համար այս թիւրիմացու -
թիւնները, ամսոյա 26ին մինչ որուց ենք իրենք
Տիկին Մասկուանի հետ զնալ մէկ նոր ա -
կադեմականներ տեսնել, ինդրելով նրա -
նից ժամանակութիւնը մէջ:

Երա բնդուներութիւնը եւս եղաւ նա -
հապետական և հաճելի, մեզ ընդունեց
մէծ համապատականութիւնը:

Մեր հարցանութեանց վրայ նա մի
փոքր խնդաց: Իւր հոգու կացութիւնը
մէկ յայտնելու և մեզ ողենորելու հա -
մար՝ մեզ պատասխանեց մէծ համու -
թեամբ:

«Ծնած եմ Մոսկուայում, հայ ըն -
ուանիքում : Հայրս Հայ է, Ասրան Ալեք -
սան: Պուտիք Տարասով: Այս պէս անու -
ուում ուստական սովորութիւն է: Մայ -
ուս՝ կէս Հայ, կէս Գիւրմանացի: Երկու -
թիւն էլ ներկայումս կ'ապրին Փարիզում: Ես ինձ ընաւ չեմ յայտարարուած Ռուս ,
այլ միան Հայ, ծնած Ռուսաստանում ,
իրեւ Ռուսաստան, ինչպէս բոլոր Ռուսա -
հայերը: Դժբախտարար Հայէրէն չգի -
տեմ, երած եմ Ռուսաստանից վեց եօթը
տարեկանում և ոստացած եմ գաւառիս -
թեամբ: Ես իր առաջարար այս գաւառիս ու -
ուած, որ անմահութեան հասան Ֆրան -
սիայի մէծ զիտականները, դրագիսնե -
րը, արուեստագիտները և հաճարները:

Անրի Թրուայայում: Միար Փուտայում:

Մինչ զրեցինք այս տողերը Հայու -
թեան համար, որ պարծի իւր հանճարեղ
զաւակներուն յաջողութեամբ :

Բժ. Ս. ՄԵԼԻՔ-ՓՈՐՄԱՆԴԱՆԵԱՆ Յ

Փարիզ, 28 Հոկտ. 1959

ինանասուութիւնն ալ չքաշուցաւ բեռցը -
նել ինչ թաղեցիներուն ուսին:

Մէծ յուզում զիւլին մէջ որ եթէ Կոս -
տանեան չբժշկուի, միւս տարի զպրոց
չի կար: Երիտասաւլութիւնը սովի և -
լու, բողոքելով Հայուստ զասակարգին
անտարբերութեանը զէմ, որով կը ճէկին
որ անզուղական զասակարակը անինամ
մնար, չիւրնանար, անկարուց՝ չարունա -
կուու իւր բնդուաւոր զործը, որմէ կա -
խում ունին շ... զիւլին փատքն ու ա -
պագան... քաշուած իւր սենեակը, տը -
խուր, սրտարեկ: Կոստանեան ժպտուն
եւ արմասութեան համար այս գաւառութեանը:

Միար Հիւսիք այս տողերը Հայու -
թեան համար, որ պարծի իւր հանճարեղ
զաւակներուն յաջողութեամբ :

Բժ. Ս. ՄԵԼԻՔ-ՓՈՐՄԱՆԴԱՆԵԱՆ Յ

Փարիզ, 28 Հոկտ. 1959

Հայուստան հայ մատական գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտասաւլութեանը, կամուրջին
բարձրին կը վարայի ապաւարար գաւառութեանը:

Մինչ որ չուկենաւը Սէրայ-Պուտանին
գարձաւ, Երիտաս

թալ, նախաղահ տը կոյի արտօնութեամբ, բայց այդ ճամփորդութիւնը կրնայ ըլլալ այն առեն միայն՝ երբ կոյւները զաղընին :

Միւս կողմէ, Փարիզի մէջ կարեւոր խօսակցութիւններ տեղի ունեցան Քանատայի Արտաքին նախարար Հովհան Կրինի հետ :

Քանատայի նախարարը ժամ մէկ ժամ խորհրդակցեցաւ Փրանսացի իր պաշտօնականիցին համապատասխան հարցերու չուրչը: Արտաքին երկու նախարարները քննեցին մասնաւրագիւն Փրանքեւահանատեան յարաբերութիւնները, Առաջնատեան Ուստի, Սրեւելք և Սրեւմութ եւ յատկապէս Մեծերու ժողովին ու գինաթափութեան հարցերը:

Նախաղահ տը կոյի կողմէ ընդունուելէ ետք, Հայրաք Կրին այցելեց Վարչապետ Տրաքի, որուն հետ խօսակցեցաւ աւելի քան կէս ժամ:

Քանատայի Արտաքին նախարարը յայտարեց թէ եկած է Եւրոպայի եւ Միջին Արեւելքի քանատական զեսպաններուն հետ կարեւոր խօսակցութիւններ ունենալու համար: բաց աստի, Ֆրանսայի միջնու կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ, ըստ ան—Այսոր առիթը ունեցայ տեսնուելու նախազանք տը կոյի, Վարչապետ Տրաքի եւ Արտաքին նախարար Քուվ տը Միւրիլի հետ: Բարեկամական խօսակցութիւններ ունեցանք, որոնք օդտակար եղան մեղի համար:

Հովհրտ Կրին աւելցուց նաեւ, թէ «Արք Ֆրանսա կուզայ՝ ինքինք կը զգայ իր երկրին մէջ եւ ունեցած խօսակցութիւնները: Հետզետէ պիտի ստիպուինք դադրեցնել այն բաժանորդներունթերթերը որոնք չեն պատասխաններ մեր զիմութիւն:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր բաժանորդներուն կը զրկենք շէփութանք, իրենց հաշեւերով, դիւրացնելու եւ կանոնաւրդելու համար իրենց հաշեւերը: Հետզետէ պիտի ստիպուինք դադրեցնել այն բաժանորդներունթերթերը որոնք չեն պատասխաններ մեր զիմութիւն:

Համելի չէ մեղի համար միշտ յիշեցնել մեր բաժանորդներուն որ պարտաճանաչ ըլլան եւ նոր գժուարութիւններ չստեղծեն իրենց ապառիկ եւ անկանոն վճարութերուն:

Շնորհակալութիւն մեր բոլոր այն բաժանորդներուն որոնք իրենց կանխիկ եւ կանոնաւրդ վճարութերուն կ'օժանդակեն թերթին կանոնաւրդ հարաբեկան համարութեան:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՐԱԿԱԿԻ

Դաւիթի նախանձերը կը նուիրէ 5000 ֆրանք, Հայ Կարմիր Խաչի Ֆէսանիկի օդափութեան կայանին, փոխան ծաղկապահի, ուրացեալ Տիրան ԱՇքերեանի մահուան առթիւ:

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ԵՒ ՇԱՄԱԿԱՄԵԱԿԸ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԸ Մէն ՇԱՄԱԿԻ Մէջ

Նախացնենութեամբ Հ. Յ. Այն Շամանի «Վարուժան» կոմիտէի եւ մասնակցութեամբ նոր Սերունդ «Վարդէս» խումբն: Նոյեմբեր 7ին, Շաբաթ իրի կուն, ժամը 8.30ին, Աստ տէ Ֆէթի մէջ:

Գեղարուեստական ճիմ բաժին, որուն կը մասնակցի նոր Սերունդի խումբը, գեղավարութեամբ նոր Սերունդական Պ. Գուլ-

լաքանի համար:

Դաւագ եւ արտասանութիւն:

Ճոփուկ պիտի 200 ֆրանի:

ՄԱՐՍԵԼԻ Մէջ

Պիտի տօնուի Նոյեմբեր 7ին, Շաբաթ իրի կուն մինչեւ լուս, Այնամպայի ուրացը, Մարսէլ:

Կը նախաղահ ընկեր ՅԱԿՈԲ ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը իրավական գեղի վարչական գլուխական ըլլալ:

ՄԱՐՏԻ Մէջ

Պիտի տօնուի 8 Նոյեմբեր, Կիրակի հէսուրէ օրէ Կումանի 15.30ին, Մուլեն - Պլէսու (Մընօն):

Կը նախաղահ ընկ. Կ. ՅՈՒԷՐԵԱՆ

Կը բանախօսէ ընկ. Մ. ՄԻՐԶէ

Կիրերդ, արտասանութիւն, երգ եւ նը-

սագ:

ՄէՆԻ ԼԹԻՒՆԻ Մէջ

Նայմեր 8ին:

Հ.Յ.Դ. “ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՕՐԸ”

Կաղմակերպուած Հ. Յ. Դ. Նոր Սև - րունդի Լիոնի «Սիամանթօ» խումբին կողմէ:

Հովանսաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Լիոնի «Վարանդեան» կոմիտէի:

Այս Շաբաթ, երկոյժան ժամը ճիշտ 20.30ին, երգ. Թաղապետարանի սրահը, 58 Բիւ ար Սէզ:

Օրուան խօսնակ ընկեր ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՍԱՐԳԻՍՅԱՆ:

Գեղարուեստական ճիմ եւ խօսնութեամբ ինքին, մասնակցութեամբ Փարիզին յատկապէս համար կատարեալ յայտնի պարուճի:

Տեղույս Նոր Սերունդին կողմէ խիստ ծիծաղաւորժ զաւելու մը՝ «ՇՈՒՐԱՐԱԾ ԲԺԻՇԿԻ»

Նուազ, երգ, արտասանութիւն եւն. : Մուսէլ ազատ է:

Կը ինգրուի ճշգապահ ըլլալ:

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՅԸ

Կաղմակերպուած Պանիկո - Քաջանի Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդին կողմէ:

8 Նոյեմբեր, Կիրակի, 167 Միւ Մօւմարքի գեղեցիկ սրահներուն մէջ:

Մէթրո Ռիւ Մունարթը, ժամը 16ին կէս զիշեր:

Զերժ մթնոլորտ, ճոխ պիտի:

ATTRAC TIONS

Սրահն ըլրութիւնը ապահովուած է:

MORY et CIE

Տօնութիւն կը մօսենան: Մտածեցէ աեր նուէրներուն: Գնեցէ զանոնիք աեր ու զած տեղը եւ առաքումը մեզի վստահեցէ: Նուազագոյն ծախսերով կը զրկենք խորհրդ:

Դիմեցէ մեր նոր գիները զիտնալու համար:

10, Rue de St.-Quentin, Paris 10.

(PRÈS DE LA GARE DU NORD)

ou Téléphone : NOR. 40-72 et 50-83

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Ֆ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի մասնա - ճիմի անդամական ընդհ. ժողովը Նոր - յեմբեր 2ի երկուշարթի օրը ժամը 3ին, զպրոցի սրահը: Ներկայ կ'ըլլայ կ'կար. վարչութեամբ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Դ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Ե. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Յ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Զ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Դ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Ե. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Յ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Զ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Դ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Ե. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Յ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի քաշուի ժամանակամատերը:

Զ. ԿԱՊՈՅՅ Խ. Չ. Շատիլի ժամանակամատերը լինական ընդհ. ժողովը կ'առաջանաւ ներկայացուցիչը: Այս ժողովն պահանձել քաշուի

ՅԵՐԵՎԱՆ

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Ո

Հիմնադր՝ ՏԱՐԱՐԾ ՄԻՍԱՔԻԱՆ

35Թ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8637

35EME ANNÉE

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE
HARATCH

Directrice : APIK MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, Rue de Trévise - PARIS-9^e

Fondé en 1925

R. C. Seine 57 A 2731

Téléph. : PRO. 86-60

C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսական պետութիւն, տար. 4000 ֆր. վեց. 2200

Արտասահման, տարեկան 5000 ֆրանք: Հարէ 20 ֆր.

ԵՐԵՎԱՆՔԻ

3

ՆՈՅԵՄԲՐԻ

MARDI

3 NOVEMBRE

1959

ՆՈՐ ՇԲՁԱՆ, 15Թ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 4438

ՕՐԱԿԱՆ ԳԼՈՒԽԵՐԸ

ԽՐՈԿՉՉԵՐԻ ԿԱՐԵՒՈՐ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄԱՅ ՑԷ ԹՈՒՆԿ ԿԱՐԳԻ ԿԲ ՀՐԱՒՐՈՒՒ

*

« ՄԵՐԸ ԿԱՊԵՐ ԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԱԼՃԵՐԻՈՅ ՄԻՋԵՒ »

—

Բ. Աշխարհամարտէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով խորհրդային պարագլուխ մը՝ Նիքիթա Խորուչչեւ չափաւոր յայ տարարութիւններ բրաւ:

Խորհրդային Վարչակետին խօսքերը գուշուակութիւն ստեղծեցին զրեթէ բուր մայրաքանչերուն մէջ: Ճառը խտացումն է Խ. Միութիւն արտաքին քաղաքականութեան, որուն գլխաւոր կէ-տերը հեեւտեալներն են:

1.— ՄԵծերու Փորձու: — Խորհրդային կառավարութիւնը կը փափաքի հարելի հղածին չափ չուտ գումարել ՄԵծերու ժողովը, որովհետեւ կը մտածէ թէ ամէնէն կարեւու եւ բարդ հարցերը յարցերը միայն այդ ժողովին մէջ կը լուծել: Օ-րակարգը հետեւալ ձեւու պէտք է կաղմուի, Ա.— Զինաթափութիւն, Բ.— Հաշտութեան գաշնագիր մը կը լուծել Գերմանիոյ հետ:

2.— Ելրաշեւ: — Ար Կոլ համելիպում: — Այս հանդիպումը օպտակար պիտի ըլլայ ֆրանքեւորհրդային յարաբերութեանց բարեմատան եւ խաղաղութեան ամրա-պնդման համար:

Լուրջ պատճառներ չկան որոնք կը լուսան արգելք հանդիպանաւ երկու երկիրներու բարեկամական յարաբերութեանց: Շա-հազիստական հակառակութիւններ չկան մէնքնեւ եւ երկու աշխարհամարտերու ընթացքին հասարակաց մէր պայքարը պատահական զէպք մը չէ:

Խ. Միութիւն Գերազոյն Խորութիւնի բանքէն կուղեմ ըսկէ, թէ մէնապէս կը պահանձանք ի վարչական տարածութիւններ մասին համար: Այս համար կարեւու զերու մը կը լուծել աշխարհամարտերու ընթացքին հասարակաց մէր պայքարը պատահական զէպք մը չէ:

3.— Ալժերիոյ հարցը: — Զօր. ար Կո-լի վերջին յայտարարութիւնները՝ ինչ նորոշման եւ ընդհանուր ընտրութեանց հիման վրայ ալժերիական հարցը լուծե-լու համար, կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար... Այս անկանութիւններ մասին համար կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար:

4.— Ալժերիոյ հարցը: — Զօր. ար Կո-լի վերջին յայտարարութիւնները՝ ինչ նորոշման եւ ընդհանուր ընտրութեանց հիման վրայ ալժերիական հարցը լուծե-լու համար, կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար... Այս անկանութիւններ մասին համար կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար:

5.— Ալժերիոյ հարցը: — Զօր. ար Կո-լի վերջին յայտարարութիւնները՝ ինչ նորոշման եւ ընդհանուր ընտրութեանց հիման վրայ ալժերիական հարցը լուծե-լու համար, կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար... Այս անկանութիւններ մասին համար կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար:

6.— Ալժերիոյ հարցը: — Զօր. ար Կո-լի վերջին յայտարարութիւնները՝ ինչ նորոշման եւ ընդհանուր ընտրութեանց հիման վրայ ալժերիական հարցը լուծե-լու համար, կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար...

7.— Ալժերիոյ հարցը: — Զօր. ար Կո-լի վերջին յայտարարութիւնները՝ ինչ նորոշման եւ ընդհանուր ընտրութեանց հիման վրայ ալժերիական հարցը լուծե-լու համար, կարեւու զեր մը կը լուսադարձան անկանութիւններ մասին համար...

8.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

9.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

10.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

11.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

12.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

13.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

14.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

15.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

16.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ Նահանգներու եւ արեւ-մրտեան այլ երկիրներու այն աշխատան-քին՝ որ կը զատի արգելքը ըլլայ Զինա-ստանի մէծ պետութիւնը մը զառնալուն... Այս մորմուան եւ չինական այլ կողմներ պէտք է վերադարձուի իրենց մայր հայրենի վաշնագիր մը հիջոցն երանու:

17.— Ալժերիոյ հարցը: — Խ. Միութիւնը զօ-րավիկ կը կանգնի եւ պիտի չարունակէ պաշտպանեւ համայնավար Զինաստանը: Դէք է Միացեալ

ԱՆԻՐԱՒԹԻԱԾՆԵՐԸ

Առիթով մը ըստ ենք, թէ մեր մէջ գրականութեան պատմութիւն զբուած չէ և չի կրնար զրուել :

Այս հաստատումը կրնայ տարօրինակ թուիլ, քանի որ «գրականութեան պատմութիւն» անունով բազմաթիւ զործեր կան հրապարակի վրայ: Տարօրինակ կամ ոչ, իրողութիւն մը է մեր մատանանչել ուղածը : Այո՛, գրականութեան պատմութիւն չունինք, չնաք ունեցած եւ չենք կրնար ունենալ :

Բայց ունինք, ունեցած ենք եւ ասկէ ետքն ալ կրնանք ունենալ գրական պատմութիւն : Այս երկուքը, — գրականութեան պատմութիւն եւ գրական պատմութիւն, — առարեր բաներ են, թէ եւ տարբերութիւնը դրեթէ զգալի չէ :

Ահա՛, օրինակ, մէնք՝ Հայերս: Գրականութեան պատմութիւն ունինք: Երկու պատմախան չկայ այս հարցումին. կայ միայն մէկ պատմախան — Ո՛չ, չունինք: Գրականութեան պատմութիւն չունինք, չունինք մէզմէ աւելի մեծ աղքերն ալ: Եւ սակայն, հակառակ այս ճշմարտութեան, մէր գրական վաստակին եւ գրական մասին խօսող, մատանի ձեւով եւ ըստրողաբար խօսող բոլոր զիրքերը կը կոչուին «Պատմութիւն հայ գրականութեան»:

Եթէ այս զիրքերուն մէջ յիշատակուած ըլլային բոլո՞ր հայ զրողներուն եւ հայերէն զրուած բոլո՞ր զործերուն անունները, միա՞յն անունները, առանց մէկնաբանութեան, առանց վերլուծումի, առանց զատումի, կրնայինք ըսել, թէ այո՛, գրականութեան պատմութիւն ունինք:

Զմունանք «գրականութիւն» բարին դուռ բանական իմաստուր. հայ գրականութիւն է ինչ որ զրուած է Հայ լեռուվ, սովորական բարեւազգիրէն մինչեւ գրական ամենաբարձր սահեցագործութիւնը՝ օրինակ՝ նարեկը կամ Քուչա համար տաղեկան պատմութիւնը:

Սատածերու այս եղանակը պահ մը կիրարէնք նաեւ մէր պատայինք պատմութեան վերաբերմամբ. — Հայոց պատմութիւն, այս բարին իրական, լի - իրաւ իմաստով, ո՛չ ունեցած ենք, ո՛չ ալ կը նանք ունենալ ասկէ ետք: Ինչ որ ունինք, եւ ինչ որ կրնանք ունենալ միշտ, միայն մատանի պատմութիւնն է մէր ժողո - վորդին:

Ինչպէս կ'ըսէ մէր Պատմահայրն ալ, բարում զործեր կատարուած են նաեւ մէր «փոքր ածու» ին մէջ, արժանի՝ զրողի յիշատակուելու: Յիշատակուած էն. ո՛չ: Ուստի՝ կրնանք յայտարաբեր, թէ Հայոց պատմութիւն գրութիւնը կը յիշատակէ միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոպ: Այս է Ուկեղաբը ...

Գրականութեան պատմութիւնը երկու զիշատական անուն միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոպ: Այս է Ուկեղաբը ...

Գրականութեան պատմութիւնը կը յիշատական անուն միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոպ: Այս է Ուկեղաբը ...

Գրականութեան պատմութիւնը կը յիշատական անուն միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոպ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրակի միայն տասնեւմիկ անուն, անոնց մէջ հաշուելով նաեւ երկու սուրբերը՝ Սակալ եւ Մեսրոპ: Այս է Ուկեղաբը ...

Միշտ զիշտ զարաւրակի միայն կը յիշատակէ Զ. զարէն, չինչ անուն՝ կ. զարէն, չորս՝ Թ. զարէն, չինչ՝ Փ. զարէն: Ժիշտ զիշտ զարաւրա

12ը ապահովուեցաւ լմբամարտութեան
մէջ ունեցած 12 առաջնութիւնն եւ մի -
այն մէկ հատ աթլէթիզմէն (400 մետր
արգելարշաւ) :

Միւս կողմէ հպարտութեամբ պէտք է
արձանագրել թէ, այս խողերու հաճելի
ու անսպասելի յայտնութիւնները եղան
յոյն մարզիները, որոնք բացառիկ մի -
գով եւ տպաւորիչ գործադրութեամբ յա-
ջորդարար շահեցան ծօղով բարձրութիւն
ցատկելը 4·10 մետր, սկաւառակ նետելը՝
55·03, գունդ նետելը՝ 16·27, 110 մետր
արգելարշաւ 14·5, որոնց բոլորին զափ -
նեպակը եղան 4X400 մետրի դրոշարշա -
վի յաղթանակը, որ արժանի եղան ամէն
դնահատանքի :

Եռկուսլաւիս ըրկացաւ իր վրայ գըր -
ուած յոյսերը լիովին արժանացնել, բացի
տասնալսալի իրենց ներկայացնեցին,
Պրոնիքի փայլուն յաջողութեան 6541 կէ -
տերով եւ պասեէթպոլի խումբի ներդաշ -
նակ եւ տպաւորիչ խաղարկութիւնն ու -
րոնք առանց դժուարութեան կրցան յաղ -
թել իրենց մրցակից բոլոր խումբերը եւ
տիրանալ առաջնութեան մրցանակին :

Մնացած ազգերը՝ Սպանիա, Մարոք,
Թունիզ եւ Լիբանան, մարզական աւելի
յած մակարդակով, չէին կրնար մրցակ -
ցութեան մտնել իրենցմէ աւելի փորձա -
ռու եւ լու պատրաստուած մարզինե -
րուն հետ, հետեւարար ուրեմն մնացին
վերջին դիրերուն վրայ :

Միայն յիշատակութեան արժանի է
Մարաթօն երկար վաղք մէջ, 43 քիլո -
մետր եւ 193 մետր, Մարոքի Մարզիկ՝
Պենասայի տոկունութիւնն ու վերջին հա -
րիւր մեթրի իր արագ վաղքով առաջնու -
թիւնը խլելը :

Լրացնելէ առաջ տանք բոլոր ազգերու
շահած՝ ոսկի մետալներու թիւերը :

1 — Ֆրանսա 26, 2 — Ամի 23, 3 —
Թուրքիա 13, 4 — Իտալիա 12, 5 — Յու -
նաստան 9, 6 — Եռկուսլաւիս 8, 7 —
Սպանիա 5, 8 — Լիբանան 3, 9 — Թու -
նիզ 3, 10 — Մարոք 2:

ՑՈՒՎՀ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

ՆՈՒԻՔ

Կարո Կէնճեանի յիշատակին եւ դաշ -
նակութեան Օրուան առթիւ Տիկին Մա -
րզի Կէնճեն (Հարսը) հազար Փրանք կը նը -
ւերէ Լիոնի Վարանդեան կոմիտէին :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական գասախօսութիւնը այս Զո -
րեքարթի գիշեր, ժամը 21ին, Քատէի
սրահը: Կը խօսի Պ. ՆՈՒՊԱՐ ՅՈՎ. ՀԱՄ -
ՆԵՍԵՆ: Եփիթ՝ «Տպաւորութիւններ Մի -
ջին Արեւելքի եւ Պարսկաստանի հայ դա -
շութներէն»: Կը խողուի ճշդապահ ըլ -
լաւ:

ՀԱՅԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԵՂԱՐԱՆ ՍԻԼՎԵՍՏՐԸ

46, Ռիւ տը Թրէլիկ, 46
ՓԱՐԻԶ (9)

Ցանձնարարելի Ենթարան մը:
Զերմ ընդունելութիւն Փարիզի,
Արուարձանի եւ Գաւառի հայ յա -
ճախորդներուն:

Դեղարանը կը գտնուի Ռիւ տը
Փրէվիզի եւ Ռիւ Լաֆայետի անլինու -
նը, Ազգային Տունի 100 մետր հե -
ռու:

Պ. Վահրամ Էլմաճեան՝ դեղա -
րանը՝ վաճառող, ամէն օր իր հայ -
րանակիցներուն արամագրութեան
տակ է, Սիլվէթը Դեղարանը,
Ժամը 8:30 - 12, 15:30 - 20:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ԵՒ

ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆԻ ՀԱՐԻԿԱՄԵԱԿ

Սէն ՇԱՄՊԵՆ Մէկ

Նախաճենութեամբ Հ. Յ. Սէն Շա -
մպենի «Վարուժան» կոմիտէի եւ մասնակ -
ցութեամբ նոր Սերունդ՝ «Վարդէկս»
յումբին: Նոյեմբեր 7ին, Շարաթ իրի -
կուն, ժամը 8:30ին, Սալ տէ Ֆէթի մէջ:
Գեղարուհասական ճոխ բաժին, որուն
կը մասնակցի նոր Սերունդի խումբը, ղե -
կավարութեամբ նոր Սերունդական Պ. Գու -
լաքունեան:

Կ'երգէ Փարիզէն յատկագէս հրաւիր -
ուած Պ. ՄԿՐՏՉՉ ՊօՂՈՍԵԱՆ :
Դաշնակի բնկերակցութեամբ Օր. ՍՍ -
թենիկ ՏէՄՄԲՃԵՆԻ :
Նուադ եւ արտասանութիւն :
Ճոխ պիւիքէ :

Մուսքը 200 ֆրամիք :

×

ՄԱՐՍԵԼԻ Մէկ

Պիտի առնուի նոյեմբեր 7ին, Շարաթ
իրիկուն մինչեւ լոյս, Ալհամարայի սը -
րահը, Մարսէլ :

Կը նախագահէ բնկեր ՅԱԿՈԲ ՊԱՊԻԿԵԱՆ
կը խօսի ընկ. ԺԻՐԱՅՐ ԴԱՏԱՆՈՐԻՆԱՅ

×

ՊՈՐՏՈՎԻ Մէկ

Պիտի առնուի 8 նոյեմբեր, Կիրակի հէս -
օրէ ետք ժամը 15:30ին, Մուլեն - Պլէօի
սրահը (Սլոնի):

Կը նախագահէ ընկ. Կ. ՏՕՆԿԻԲԵԱՆ
կը բանախոսէ ընկ. Մ. ՄԻՐԶԵԼ
Խմբերդ, արտասանութիւն, երգ եւ նը -
ւագ :

×

Սէնթ կիրիէն Մէկ

Նոյեմբեր 8ին:

Հ.Յ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՕՐԸ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Նոր Սե -
րունդի Լիոնի «Սիմանթօ» խումբին
կողմէ:

Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Լիոնի
«Վարանդեան» կոմիտէի:

Այս Շարաթ, երեկոյեան ժամը ճիշդ
20:30ին, նրդ. թաղապետարանի սրահը,
58 թիւ տը Սէզ :

Օրուան խօսնակ ընկեր ՎԱՐՈՒԺԱՆ
ՍԱՐԳԻՍԵՆ:

Գեղարուհստական ճոխ եւ խնամուած
րաժին, մասնակցութեամբ Փարիզէն
յատկագէս հրաւիրուած եւ սիրուած ար -
ուեստագէտներու:

Ծանօթ երդիչ Մկրտիչ Պօլսեան նոր
երգերու շարքու մը, դաշնակի ընկերակ -
ցութեամբ ծանօթ խմբավար Կարպիս Ար -
քիլիկանի, պարսկահայ յայտնի պարուճի
Օր. Հերմիլէ Դամիլիկանի իր հայ գեղջ -
կական պարերով:

Տեղւոյս նոր Սերունդին կողմէ խիստ
ծիծաղաշարժ զաւեշտ մը՝

«ԾՈՒԱՐԱՅ ԲԺԻՇԿԻ»

Նուագ, երգ, արտասանութիւն եւն. :
Մուսքը պատասէ:

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

GARCIN

76 Cour Lieutaud, Marseille

Ծախելու կամ զնելու համար ա -
ռեւտրական գործ մը, հացալործ -
անուշավաճառ, քասու կամ վաս -
րապա, գիմեցէք մասնակէտին, որ
ձեզի խորհուրդ տայ եւ օգնէ ճեր
ծրագիրներուն: Յահճնարարուած
ի միջին այլոց:

ՆԵԳՈՅԱՆՑ ԴԵԲ ՏԱԲԱԿ

«La Civette du Chapitre»

Պ. Պօյաճեանէ, Մարսէլ:

GARCIN

76 Cours Lieutaud, Marseille

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Լիոն. — Ֆ. Կապ. Խոնի Լիոնի մա -
նաճիւղ շնորհակալութեամբ ստացած է
Տէր եւ Տէկին Պէրակրեանէ հաղար Փր. .
իրենց զաւկին ամուսնութեան առթիւ:

◆◆◆◆◆

ՄԱՐՍԵԼԻ ՀԱՅԵԼ «ՆՈԹՐԸ» ՍԵՐԱՎԱԿԱՅԱՅՐԸ

27րդ Ուփապնացութիւնը Մարսէլի

Հայ զաւութիւն զէպի «Նոթրը» - Տամ տը
լու Կարտ»ի Սերավայրը այս Կիրակի
օր:

Այս Ուփապնացութեան սրագան ար -
արարութիւնը նոր Սերունդական Պ. Գու -
լաքունեան:

Կ'երգէ Փարիզէն յատկագէս հրաւիր -
ուած Պ. ՄԿՐՏՉՉ ՊօՂՈՍԵԱՆ :

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
նակ ներկայացնեան ամառական մէջ:

Դաշնակի բնկեր մեծաւոր մէջ առաջա -
ն

ԱՐՔՈՂԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ

Այս խիստ շահեկան եւ հանրութիւնը շահագրգոռ նիւթը քաղուած է ալքոլամութիւնը ուսումնասիրող վերին մարմնի տեղեկատութեան դրասենեակին հաղորդագրութենչ :

1958ին ալքոլամութեան պատճառաւ մեսած էն 15.853 ֆրանսացիներ : 11.069 այրեր եւ 4.784 կիներ :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարին տասը առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին : Այլ խօսքով՝ մահերուն աւագութ 28 առ հարիւր : Լիարդի հիւանդանիւնէ մենոնդներուն թիւը ես 33էն 20 առ հարիւր հազարի իջած է :

Հաստատուած է որ երիտասարդ ու բունդին մօտ ալքոլամութեան պատճառաւ մենոնդներուն թիւը զդալի չափով պակած է : Մինչեւ 25 տարեկաններուն մօտ 0.5 առ 100.000, 25էն 30 տարեկաններուն մօտ 2 առ 100.000, ապա համեմատական տոկոսը զդալի չափով բարձրաւ 58 առ 100.000ի կը հասնի մահերուն թիւը 70էն 74 տարիք ունեցողներուն մօտ :

Կիները ալքոլամութեան ախտէն կը վարկուին որոշ տարիքէ մը վերջ, — մինչեւ 30 տարեկան 0.5, առ 100.000էն ալ վար կը մահացաւ մինչեւր : 100.000 բնակչութեան վրայ ալքոլամութեան պատճառաւ 22 այրերու դէմ 6 կիներ միայն կը մենակին :

Ընդհանուր առմամբ՝ կիները այրերէն քիչ կը խմեն, բայց բազուին երկրպագելէ և նոք, անմահական զինին շիշը մինչեւ յատակը պարապող ծայրայիշ կոնժառաներ կը դառնան աւելի երկար ժամանակ քան թէ այրերը :

Ալքոլամութիւնը, բազմատելով 1956ի տարուան հետ, ֆրանսայի բազմաթիւ նահանդներուն մէջ տեղատուութեան մէջ է : Նուազած է 69 նահանդներու մէջ կայսար վիճակ՝ 5 նահանդներու եւ յատաձացած վիճակ 16 նահանդներու մէջ :

Բարեւատումը զդալի է մասնաւրաբար Վիճէն նահանդին մէջ, ուր մահերու թիւը երկու տարուան ընթացքին 15էն 2 առ հազարի իջած է : Մօրպիհան՝ 63էն 30 առ հազար, իշտ-կիէն՝ 44էն 22 առ հազար : Քոթ-ափւ-նոռ՝ 46էն 26 առ հազար : Ֆինիթէր՝ 42էն 24 առ հազար :

Ալքոլամութիւնէ նուազ վարակուած նահանդներ՝ Քորսիքա, Զօթ-կարսն, Տէս Սէվը (մահերուն թիւը 2 առ հարիւր հուզար), Փիրէնէ Օրիանթալ, Զօթ-վիլի, Հեռո (մահերուն թիւը 3 առ 100.000) :

Հակառակ այս որոշ բարեւաւման, նորէն արեւելիք եւ նորմանսիք շրջաններուն մէջ է (Ֆրանսայի ամենաշատ ողելից ըմպելիք գործածուած նահանդները) որ կը դանենք ամենամեծ թիւով ալքոլա-

մուները : Ալքոլամութիւնը պատճառաւ մըն է զարձական եւ աւելիներ կը գործէ մասնաւրաբար Պրեթանեի ձկնավաճառներուն եւ ձկնորուներուն մէջ : Մահացածներուն թիւը ութ անդամ բարձրաւ է բարձրատեսակի ուրիշ ըրջաններուն :

Այս ձկնորուները իրենց վաստակին 13էն մինչեւ 27 առ հարիւրը կը յատկացնեն զինիի : Որոշ պարապաներու տակ այս համեմատութիւնը կրնայ բարձրանալ 30էն մինչեւ 40 առ հարիւր :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարին տասը առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին : Այլ խօսքով՝ մահերուն աւագութ 28 առ հարիւր : Լիարդի հիւանդանիւնէ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմինը պատճառաւ մենոնդներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

Հակառակ այս բարձր թիւերուն — բազմատելով նախորդ տարիներուն մահերուն հետ — ալքոլամութեան պատճառաւ մահացածներուն թիւը 14 առ հարիւր հազարի իջած է 1958ին :

1957ին, Քեմֆիքի հոգերութական հետանոցին մէջ խնամուած 815 հիւանդներուն 56ը ալքոլամութեան նշաններ ցոյց առուած էն :

Ալքոլամութիւնը ուսումնասիրում վերին մարմի

զրի ուրախութեան ջերմ արցունքների առաջին կաթիւները:

ԳԱՐԵԳԻՆ ՍԵՒԻՆՑ

ՃԱՄԲՈՐԴԱԿԱՆ ՆԱԹԵՐ

Լուսնի վրայ տեղի է ունենալու ՍՍԲՄ-Լուսին բարեկամութեան միօրեակ: Պը-նում էմ մասնակցելու: Մեր պատգամաւորութիւնը բաղկացած է երկու հոգուց: Ես եմ եւ վիկոր Համբարձումեանը:

Փոփն ի փոխ նախադահում էնք:

Օք բարձրացանք: Ժամանակին չեմ հետևում: Օգումն էնք եւ արդէն ցանկութիւն է առաջանում զէթ մի քիչ զրունկ զետոնի վրայ: Այդ ցանկութիւնն առանձնապէս ուժեղանում է Երկրի սփերացից դուրս զալուց յետոյ: Երբեմն օրուում նոր ինչպէս ճառագութիւնը վրայ:

Ահա եւ Լուսինը: Բայց ես տեսնում եմ նրա մի մտար միայն: Խանդարում են մօտ կանդնած բոլորակ մոլորակները եւ բացի այդ՝ օրաշին տարբին չի պարաւում Լուսինի վրայ, վայրէջք է կատարում:

Լուսնի վրայ երկու երիտասարդ կին, մօտենալով վիկոր Համբարձումեանին, ցնծագին ողջագուրուեցին նրա հետ, ապա նրան առաջնորդեցին օրատաքիւկայնին՝ մաշակուլ կահաւուած դահ միներից մէկը: Այդտեղ կային րուսնային սեղանին եւ լուսնային փափակի բաղմոցները:

Վիկոր Համբարձումեանը նստեց մէջտեղ, իսկ լուսնուհիներից մէկը աջ, միւրը ձափի կողքին: Գոյնզոյն լուսնային ծաղկինի վեցեցիլ փունչը դրուեց լուսնային սեղանին: Պարզուեց, որ նրանք ծանօթացել էն Բիւրականի ասաղաղի ապարանի մեջացու:

Վիկոր Համբարձումեանն ինձ իր մօտ կանչեց եւ ներկայացրեց լուսնուհիներին:

— Այս ընկերը, — ասաց նա, — հայ գրոլ է, միասին եկանք Լուսին:

Լուսնուհիներից մէկը՝ երիտասարդը, ուրախացաւ:

— Օ՛, ես միայն վերջերս եմ կարգացել մի հայ գրոլի «Թէհրան» վէպը: Դուք ճանաչում էք նրան:

— Ոչ, չեմ ճանաչում, — կատակեցի ես:

Վիկոր Համբարձումեանը ծիծաղեց:

— Այս հնդի ինքն է զրել...

— Ի՞նչ էք ասում... այսպիսի անսպասելի՞ հանդիպում...

Պարզուեց, որ «Թէհրանը» թարգմանուած է լուսներէն:

ՍԵՐՈ ԽԱՆՁԱՐԴԵԱՆ

ՑԻԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՐԿՐԻՑ

Լուսնի վրայ նստած յիշում եմ մեր երկրը: Երկիր սանելով՝ մեր Զանդեպուրը: Երկիր առածդ իր մեծ ու փոքր երկրներով, ովքի մեծ ու փոքր քաղաքներով, ովքի մասնութիւնը ու ծալիքով տարածուած է աշխարհով մէկ ու զրա հնդի մէջտեղ դահներուն է, մեր Հոնուտա սարը:

Բարձր է Հոնուտա սարը մէկ ու զրա հնդի մէջտեղ դահներուն է, մեր Հոնուտա սարը:

Լուսնի վրայ նստած յիշում եմ մեր երկրը:

— Այս հնդի ինքն է զրել...

— Ի՞նչ էք ասում... այսպիսի անսպասելի՞ հանդիպում...

Պարզուեց, որ «Թէհրանը» թարգմանուած է լուսներէն:

ԱՄԻՐԱՅԻՆ ԱՂՋԻԿ

ՄԱՍԻՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՅԼԱՍԵՐԱԾՆԵՐԸ

Դ.

ՍԻՍԷԼՄԻՆ ՀՐԱՄՔՆԵՐԸ

Հիմա Մերկերան առառուները նորէն սկսու գրուց երթալ՝ գրասեղաններուն լեցուիլ հաստատելու, տարուած յաղթանակար տեղուոյն վրայ վայելելու համար:

— Հա չէօյէէ, կ'ըսէր ամէն առուու, ներ մտնելուն, յադիական ակնարկով մը լեցուու գրասեղանները:

Հարուսան բուռն պահանձնարժիւն մէջ յաւերժանալով: Տիկին Մարկոսան բուռն մատակութեան մատ-

— «Ի՞նչ պիտի ըլլայ զաւակս, եթէ չի գայ», կ'ըսածէր աշքերը արցունքով լեցուն: Այս գրախատ պատահականուու մէջ, գարձեւ իր սեղանական ակնարկով:

ՄՈՆԹԵՎԻՏԻՏԸ

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ԼՐՏԵՄՆԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՒՆԸ

Համայնակար քարողիչներու կեղուն դարձած է Մոնթեվիտչօ, իւրիւկանչէի մարդարաքաղաքը: Արդարեւ, համայնավար ները ընտրած էն Հարաւային Ամերիկայի ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ: Բուռն զեկավարը, ինչպէս կը գրէ ամերիկան նիուզ էնու նորդ թիվուր թիվորքը, Միասալի Սամոյուլով լամազուն համայնական մատական է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք քաղաքին ամէնէն շքեղ թաղամասեւր-

ընտրած է Համայնավար Արքայի մէջ, Պարագան մատական մարդ մը, որ շատ

քարտական ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

Խորհրդային հիւլասասարանը կը գրա-

նուիք ամէնէն կաղապահ է իւրաքանչէ մը կը վարէ:

կան պայմաններու մէջ վեց դիւնագէտն ներ բաւական են՝ զինքը ներկայացներու համար Մոսկովայի մէջ:

Արք Տիկին Մարիամ Համբարեան, Յովհանն, Արքի Տիկին Մարիամ Կըլիկան, Տէր և Տիկին Փանոս Համբարեան և Պաւակները (Երեւան), Պօղոս Համբարեան (Պուլկարիս), Տէր և Տիկին Յ. Համբարեան և Պաւակները, Յ. Համբարեան (Կօմէզեան) և Պաւակները, Յ. Համբարեան (Կօմէզեան) և Պաւակները, Արքի Տիկին Նարդուչի Տէր և Տիկին Արքի Տիկին Հայկանոց Նարդուչի Տէր և Տիկին Նարդուչի Տէր և Տիկին Ֆիլիկ Նարդանտեան և Պաւակները (Երեւան), Արքի Տիկին Նարդիմիք Նարդանտեան և Պաւակները (Յունական), Պ. Պարկամ Գալուստան, Տէր և Տիկին Քրալեան, ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, Հօր, Եղոր, Թօրեղոր, Հօրեղոր, քեռայրին, աղպականին և բարեկամին՝ ՀԱՄԲԱՐ ՀԱՄԲԱՐԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ Հակա. 31ին, իր բնակարանին մէջ (իսի) :

Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Չորեքարթի ժամը 16ին, Փարիզի Ա. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցու մէջ, ուրեկէ ժամը 11ի պիտի փոխարուի իսիի գերեզմանատունը, ամփոփւելու համար ընտանեկան գամբարանը :

Մասնաւոր մահագի չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբրև այդ նկատել :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼԱՍՐԱՆ

Հերթական դասուասութիւնը այս Չորեքարթի գիշեր, ժամը 21ին, Քատէկ սրաչը: Կը խոսի Պ. ՆՈՒՊԱՐ ՅՈՎՀԱՆ - ՆԻՍԵԱՆ: Նիւթ՝ «Ճպաւորութիւններ Միջին Արեւելքի և Պարսկաստանի հայ գաղաթիներէն»: Կը խնդրուի ճշգապահ ըլւալ:

ՊԱՐԹԵԻՆԵԱՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻՆ
Եղանակին առաջին պարանցիկ ցերեկոյ -
թը, այս կիրակի ժամը 3-10, Ազգային
Տաճար, մէջ, 32 թիւ որ թրէվիզ:

Հաճելի յայտագիր, ճոխ պիտիք, նըւադ, երդ:

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅՑԻ ՏԱՆ

Փոխան ծաղկեպակի և այլ առիթեներով Մշակոյթի Տան ըլլալիք նուրիա -
տութիւնները դրէւ Զէք Փօստալի հետեւալ հասցէով՝

Maison de la Culture Arménienne

Chèque Postal: 5.460-11

Կամ դանձապահին՝

H. SAMUELIAN

51, Rue Mr.-le-Prince, Paris 6^e

և կամ քարտուղարին՝

B. THIBOUDJIAN

7, Rue Grange Batelière, Paris 9^e

Կը Փետրուսի

Հայաստան - Լենինականէն Հազարու -
եան Վառ Մկրտիչը, կը փնտորէ վերո -
յիշեալ քաղաքէն փողոց 39, իսկ առնը
թիւն է 233 Պետրէան Յարութիւն, Վառը ծանծ է 1924ին: Վերոյիշեալ կը
կարծուի Մարսէլլ ըլլալ: Կը խնդրուի
հասցէն գիտցողներէն իմացնել հետեւալ
հասցէն, Մովսէս Մովսէսեանի,

50, BD. CARNOT, ALFORTVILLE, SEINE

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՐԾԻ ՀԱՄԱՐ

ՅԱՐԱ
PARIS - IX
32, RUE DE TRÉVISE
TÉL. : PRO. 86-60

ԻՆԱՄՈՒԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՆՊԱՍՏԱՐՈՐ ԳԻՒԵՐ

ՕՐ. ՄԱՐՔՐՈՒՅԻ ՔԵՇԻՇԱՄԱՆ

Պ. ՄԻՀՐԱՅԻ ՔԵՇԻՇԱՄԱՆ

Ամուսնացած

Վալենտին Արքին Տիկին Փանոս
Համբարեան և Պաւակները (Երեւան)

Պօղոս Համբարեան (Պուլկարիս), Տէր
և Տիկին Յ. Համբարեան և Պաւակները,
Յ. Համբարեան (Կօմէզեան) և Պաւակները

Յ. Համբարեան

ԿԵԱՆՔԸ ԶԻՆԱՍԱՆԻ ՄԷԶ

Զինական մասուլը կը հետաքրքրուի դրամատէր երկրներու կեանքով։ Արեւմուռքի կամ Ամերիկայի մէջ գործադրութ մը մեծատառ կ'արձանագրուն ցոյց տալով համակրութիւն բանթողներուն եւ առելութիւն՝ դրամատէրներու դէմ, ու բոնք կը շահագրուն ընշաղուրի դասակարգը։ Զիները չեն ուզեր ըմբանել թէ Արեւմուռքի մէջ գործադրութ մը օրավարքը շինացի մը ամսաթոշակին հաւասար է եւ գործադրութ կը կատարուի կենցակի մակարդակը աւելի բարձրացնելու համար։

Զինացին, որ կ'ապրի համայնքային կեանք մը, չափաւոր ուստանելին կը ստանայ աշխատանքի փոխարէն, ամսական երկութէն երեք տոլար։ Մտածէի որ

այս խեցուկ գումարն ալ կը խնայէ եւ դրամատան կը յանձնէ։ Բընձն ու ցորենը որոշ շափով կը տրութիւն աշխատանքին համաձայն, ոչ թէ պէտքերուն։ Քաղաքներու մէջ շարք պիտի կազմեն պարենաւորման կրապակներու առջեւ, երկար եւ լոիկ շարքը։ Հաղուաղիւս է միւր, երջանիկ է այն Զինացին, եթէ կը տոր մը կընայ ունենալ շարաթը դոնէ մէկ անզամ։ Կանաչէնին եւ իւր կ'արտադուին։ Ա. Միութեան մեքենաներու փոխարէն։

X

Հաղարաւորներ կը տեղափոխուին մէկ կեղրոնէն միւր, զիկուած ընսանկեան կեանքէ, աշխատաւորներ հասարակաց ճաշարաններ կը յամախեն, ուր չափաւոր եւ միօրինակ կերակուր կը տրութիւն ։ Ճաշարաններու աժան, վճարումներու համաձայն։ Օրական երեք անզամ կընան ճաշել ամսական 15 տոլար վճարումով։ Որակեալ գործաւոր մը կը ստանայ ամսական 110—120 եռւան (մէկ եռան = երկու հարիւր Փրանք)։

Բնակարանները պետական հակածով տակ են, վարձքերը համեմատական են բնակութիւն ամսաթոշակին։ Ինչ որ աւ ըլլայ ամսաթոշակը հարիւրին հինգը պիտի վճարէ պետական բնակութիւն միայն պահանի վարձք։ Զիկուաղիններու ամէնէն սուլուն են եւ գործաւոր գանակիլ։ Աշխատաւոր մը ամիս մը աշխատելու է զոյլ մը կօշիկ զնելու համար։ Հասարակ կը տառէ շապէկի մը համար աշխատելու է մէկ շաբաթ։ Ստիլուած է զնելու ամէնէն աժանը։ Զինացինները միամեսակ կը տառ կը գործածներն ու ամէնէն ամէն աժանը։

Այս հուսական գումարութիւններու ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Աստուծոյ — առակին համաձայն — զրկեց հրեշտակներ, որոնք լուսները վերցնելով իրենց հետ ատրին։

Այս հուսական գումարութիւնը իր թշուառու թեան գործադրութիւնը ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Աստուծոյ — առակին համաձայն — զրկեց հրեշտակներ, որոնք լուսները վերցնելով իրենց հետ ատրին։

Այս հուսական գումարութիւնը իր թշուառու թեան գործադրութիւնը ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Աստուծոյ — առակին համաձայն — զրկեց հրեշտակներ, որոնք լուսները վերցնելով իրենց հետ ատրին։

Այս հուսական գումարութիւնը իր թշուառու թեան գործադրութիւնը ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Աստուծոյ — առակին համաձայն — զրկեց հրեշտակներ, որոնք լուսները վերցնելով իրենց հետ ատրին։

Այս հուսական գումարութիւնը իր թշուառու թեան գործադրութիւնը ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Աստուծոյ — առակին համաձայն — զրկեց հրեշտակներ, որոնք լուսները վերցնելով իրենց հետ ատրին։

Այս հուսական գումարութիւնը իր թշուառու թեան գործադրութիւնը ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Աստուծոյ — առակին համաձայն — զրկեց հրեշտակներ, որոնք լուսները վերցնելով իրենց հետ ատրին։

Այս հուսական գումարութիւնը իր թշուառու թեան գործադրութիւնը ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Աստուծոյ — առակին համաձայն — զրկեց հրեշտակներ, որոնք լուսները վերցնելով իրենց հետ ատրին։

Այս հուսական գումարութիւնը իր թշուառու թեան գործադրութիւնը ունի, բայց կը յուսայ թէ ժամանակի ընթացքին կը լուսաւորութիւններ կուտանալ եւ լուսաւորութիւններ։ Խնդրեց զաւակներին վերցնել այլ լուսները։ Միունի իմաստունը տեսնելով երկու երիտասարդներուն ապարդիւն նիզի ըրաւու։ «Զեր եւ ձեր զաւակներուն ուժեւ բնին շատ վերէ է այլ լուսները քանդելը»։ Տերունի միամետուր պատասխանեց։ «Երբ մենինի զաւակներս պիտի միանին, երբ իրենք մենինի, պիտի միան իրենց զաւակները, մինչդեռ այս լուսները, մինչդեռ այս լուսները հետական պիտի պատիկնան, պիտի ցածնան, չեն կրնար բարձրանալ եւ օր մըն ալ պիտի վասնուին»։ Երիտասարդներուն յարատելութիւնը կարելցութիւն պատճառեց Ա

Փարիզ գալք առաջ այցելութեւն մը ար-
ևս նախագահին և երկարօրէն խորհր-
դակեցաւ ժողովի մասին :

Երեքարթի կէսօրէ ետք Միացեալ նա-
շանդերու Արտաքին նախարար Հերթը
ժողով մը զումարեց Ֆրանսայի, Անգլիոյ
և Գերմանիոյ գեապաններուն հետ. Կը
կարծուի թէ նման հանդիպումներ յաճա-
խակի պիտի ըլլան՝ մինչեւ ժողովի թը
և ականը :

Իտալիոյ մէջ նախագահ Այզինասուրը
հաւանական այցելութեան լուրը մէծ զո-
հունակութիւն ստիցած է և իտալա-
ցիները կը ժամանակ թէ պաշտօնական այլ
այցելութիւնը շողոմի դիւնապիտու-
թեան յաջողութիւնն ու աղջեցութիւնը
ցոյց կւտայ :

Կըսուի թէ Դեկտեմբեր 4-ին նախա-
գահը իտալիա պիտի ըլլայ: Մինչ այդ,
Հունի կառավարութիւնը ծանրաբեռնը
ւած յայտագիր մը ունի: Գալ շաբաթ
Հունի պիտի այցելեն Յունաստանի Նա-
խագահն ու Արտաքին նախարարը՝ կա-
րեւոր խօսակցութիւններ ունենալու հա-
մար :

Իտալիոյ վարկը կը բարձրանայ քաղա-
քական գետնի վրայ: Կարգ մը շրջանակի
ներ նոյնին կ'ըսեն թէ հաւանական է որ
«Չորսերու կողքին տեղ գրաւէ նաեւ ի-
տալիա» Մեծերու յառաջիկայ ժողովին:
Մինչ այդ, նախագահ Կրոնքի կը պատ-
րաստուի Մոկուա երթալ, ուր հաւափր-
ուած է խորհրդային կառավարութեան
կողմէ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կապոյն Խաչի կրնոպիկ մասնաձիւլը
Մեւելոցի առթիւ փոխան ծալկեսակի,
չնորհակալութեամբ ստացած է ի նպաստ
իր Գթութեան գործին երեք հաղար Փր-
Տէր եւ Տէրին Մ. Նաղարի թեանէ (Լան-
սէ), իրենց ողբացեալ հօր Յովհաննէս
Նաղարի թեանի եւ իրենց գաղամեն-
սիկ եղբօր եւ աներձադիք թիւն. Տէրուէ-
րանի յիշատակին :

Թէ ՅԱՍԻ Ի ՊԱՏԻ ՓՐՈՅ. ՍԵՒԼԿԻ

Կաղմակերպուած Ֆրանսահայ Լարա-
նի կողմէ, այս Ուրբաթ գիշեր, ժամը
8-30ին, Մէրքը Բէժիւլիքին մէջ, 5
Ավլոնի տը 1'Օֆերա: Հայաստանէն իր
վերադարձին առթիւ, ուր Փրոֆ. Սեւակ
Հրաւրուած էր պետական Ակադեմիային
կողմէ: Կը հաւափրուի մեր գրասէր հա-
սարակութիւնը: Ինչեւ մէթրօ Փիրամին
կամ Փալէ Ռուայալ: Կը ինդրուի ըլլալ
ձշտապահ :

ՇԲԵՂ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՆ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ -
նաց Միուրեան Որբերու Օգն. Մարմ -
նին կողմէ :

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

Մեղաններ ապահովել հեռածայնելով

WAG. 38-54

ՊԱՐԹԵԿԵԱՆ ԵՐԿՉԱԱՍԻՄԲԻՆ
Եղանակին առաջն պարանցիկ ցերեկոյ -
թը, այս Կիրակի ժամը 3-10, Ազգային
Տան մէջ, 32 թիւ տը թրէվիզ:

Հաճելի յայտագիր, նոխ պիտիք, նը-
ւագ, երդ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՐԻ

Հայաստան, Նոր Բայզիտէն Արեգնազ
Խոյեցեան, կը փնտոէ իր միակ որդին
Վարդգէս Աղարեկի Խոյեցեան, ծնած է
1920ին Նոր Բայզիտ, վերջին պատերազ-
մի զինուորաներէն եւ որմէ 1944ին ի վեր
լուր չունի: Խերէ է որ տղան Ֆրանսա կը
դանուի, եւ կը թափանձ որ լուր մը ար-
ուիք: Կը ինդրուի արտասպեկ: Տէղեկա-
ցնել «Յառաջ» վարչութեան :

×

Հայաստան - Լենինականէն Հաղարու-
եան Վոամ Մկրտիչը, կը փնտորէ վերո-
յշեալ քաղաքին փողոց 39, իսկ տանը
թիւն է 233 Պետիկեան Յարութիւն,
Վոամը ծնած է 1924ին: Վերյիշեալ կը
կարծուի Մարտէլ ըլլալ: Կը ինդրուի
Հայաց գիտուունը իրացնել հետեւեալ
Հայացին, Մոկուս Մոկսէսանի,

50, BD. CARNOT, ALFORTVILLE, SEINE

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ԵՒ
ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ
ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԸ

ՄԱՐՄԱՐԵԼԻ Մէջ

ՀՈՎԱԿՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

ԿԱՍԹՈՆ ՏԵՖԵՐԻ

ԿԸ ՆԱԽԱԳԱՀ ԸՆԿ. Յ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ
ԿԸ ԽՈՍԻ ԸՆԿ. Ժ. Դ. ԴԱՍԱԿՈՐԵԱՆ

ԱՄԱՐՄԱՆ Մէջ

ՀՈՎԱԿՈՐՈՒԹԵԱՄԲ Հ. Յ. ՀԱՅՐԱՄ

ՅՈՒԹԵՍ

ՕՐԱԹԵՐԻ

ՀԱՅԱԿԱՆ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

35ՄԻ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8640 35EME ANNÉE

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, Rue de Trévise - PARIS-9^e

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Téléph. : PRO. 86-60
C. C. P. Paris 15069-82

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսական Հայարակապետութիւն, տար. 4000 ֆր. վեց. 2200
Արտասահման՝ տարեկան 5000 ֆրանք. Հանդ 20 ֆր.

ՈՒՐԲԱՐ

6

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

VENDREDI

6 NOVEMBRE

1959

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 15ՄԻ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 4441

ՕՐՈՒԱՆ ԽԾԱՔԸ

ՍՓԻՒՐԵՒ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԴԵՐ ՈՒ ԱՐԺԷՔԸ

Կասկածէ դուրս է, թէ հայ ժողովուրդը, հակառակ ազատութեան եւ անկախութեան համար սնուցած իր գարաւոր ձգուումն, եւ այդ ուղղութեամբ մշած պայքարներուն եւ ըրած զոհողութիւններուն, այսօր կրկին կը դատուի օտար լուծի տակ եւ իր պատմական հայրենիքն մնեց մասը կը մնայ աւերակ, միւս փոքր մասը միայն ապրելով կիսանկախ զոյութեամբ մը:

Հայ ժողովուրդը սակայն, հեռու յուսածառելի, կը շարունակէ իր պայքարը ամբողջական Հայաստանի ազատութեան ի խոնիք, առանց տկարանաւու ամենալու գերութեարութեանց առջև :

Այդ պայքարը իր յաղթանակին համեմ համար, ժամանակը պէտք է կատար իր դերը, պէտք է աւեղծուին միջադարյան քայլին քայլարական նպատաւոր պայաժամեր եւ ամէնէն կարեւորը՝ հայ ժողովուրդը պէտք է գիտնայ միականութեան առաջանակը, իր դերը առաջին յենարան եւ յաջութեան ազգակ, ունի ներկայ փոքրիկ հայրենիքը, իր հողամասով եւ ժողովուրդով : Հետեւարար քաղաքականագէս, ոպազմակէս, տնտեսապէս, մեր փոքրիկ հայրենիքը տհոնել աւելի բարերաստ վիճակի մէջ եւ աւելի ուժեղ, պիտի ըլլայ ամէն ճշմարիս Հայութանքը, հակառակ այնանդ տիրող անբաղակի վարչակարգին, որուն տակ մեր ժողովուրդը ի գին մեծ գեուարութեանց եւ զուղութիւններու, կ'աշխատի ու կը ստեղծագործէ, լաւագոյն ապագայի մը յոյսով :

Երէ Հայ Դատի լուծման մեծապոյն ազգակը կոչուած է համելիսանալու Հայաստանը, եթէ այս վերջինին վարիչները, իրենքի բրաւուսի ներկայական ազգին այդ գատին, այն տաեն անոնք պէտք է գիտնան թէ, կայ ուրիշ, զրեք է հաւասարօրդ ազգակը մը՝ որ ուրիշ բան չէ, երէ ոչ արտահայտանքը, իրեւ թիւ, իրեւ բաղական, տնտեսապէս անորդ ամէն կարգի մը յոյսով :

Երէ Հայ Դատի լուծման մեծապոյն ազգակը կոչուած է համելիսանալու Հայաստանը, եթէ այս վերջինին վարիչները, իրենքի բրաւուսի ներկայական ազգին այդ գատին, այն տաեն անոնք պէտք է գիտնան թէ, կ'աշխատի ու կը ստեղծագործէ, լաւագոյն ապագայի մը յոյսով :

Սփիւրքի Հայութիւնը, հակառակ հայրենի հողին ու ջուրէն զրկուած եւ բաժանաւ, աշխարհի ամէն կողմը ցըրուած ըլլալուն, հակառակ այլազան քայլարական համար մը, որ կոչուած է կ'արեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մէջ կանգնելով, իր բոլոր նիւթական ու բարոյական միջազգային դիւանագիտութեան սեղաներուն վրայ :

Երէ Հայ Սփիւրքի կոչուած է համելիսանալու Հայաստանը, ապագայի ազգակը մը, որ կոչուած է կ'արեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը՝ որ ամէն կարեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը յոյսով :

Հայ Սփիւրքի կոչուած է համելիսանալու Հայաստանը, ապագայի ազգակը մը, որ կոչուած է կ'արեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը՝ որ ամէն կարեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը յոյսով :

Հայ Սփիւրքի կոչուած է համելիսանալու Հայաստանը, ապագայի ազգակը մը, որ կոչուած է կ'արեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը՝ որ ամէն կարեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը յոյսով :

Հայ Սփիւրքի կոչուած է համելիսանալու Հայաստանը, ապագայի ազգակը մը, որ կոչուած է կ'արեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը՝ որ ամէն կարեւոր դեր կատարելու մեր քայլարական պայաշարին մը յոյսով :

Սփիւրքի ունի երիտասարդ գիտական և մասնակի իր դերը, հայ լեզուի անալյարտ պահանձան ու անոր զարգացման, կատարելագործման համար մը յոյսով :

Սփիւրքի ունի երիտասարդ գիտական և մասնակի իր դերը, հայ լեզուի անալյարտ պահանձան ու անոր զարգացման, կատարելագործման համար մը յոյսով :

ՕՐՈՒԱՆ ԳԵՎԻ ԱՐԱՐԱՏ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԻՒԼԵԱԿԱՆ ՓՈՐՁԸ ԱՆՊԱՅՄԱՆ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ

ԺԻԿ ՄՈՔԻ ՅԱՅՑԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

★

ՄԱԿԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ յանձնախումբը օր մը յետաձգելէ ետք, Զորեքարթի օր ըսկըսաւ Մահարայի մէջ հիւլէական փորձերը ըսկելու դրանսական համաձայնութիւն մը զոյացած չէ տակաւին, ֆրանսական ծրագրին քըն ։

Ֆրանսայի ներկայացուցիչ ժիւլ Մոք յայտարարեց թէ նկատի առնելով որ հիւլէական ընդառաջնութեան զինուար զինուար համաձայնութիւն մը զոյացած չէ տակաւին, ֆրանսական փորձերը ներկայացնելու պահութիւն ուներ ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը առնելու պահութիւն մէջ է կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած առնելու դիւնքը կ'արեւոր դիւնքը ։

Հարկ եղած միջ

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒԻ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր բաժանորդներուն կը զրկենք շէֆ-փառալներ, իրենց հաշվաներով, դիւրացնելու եւ կանոնաւորելու համար իրենց հաշիները: Հետզհետէ պիտի ստիպուինք դաշըցնել այն բաժանորդներունթերերը որոնք չեն պատասխաներ մեր գիտումն:

Ծնորհակալութիւն մեր բոլոր այն բաժանորդներուն որոնք իրենց կանխիկ եւ կանոնաւոր վճարումներով կ'օժանդակեն թերթին կանոնաւոր հրատարակութիւնն:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՑԱԼ

Հայ Կարմիր Խաչի տարեկան ցերեկոյք պարահանդէսը, Կիրակի, 24 ՅՈՒՆ - ՈՒԱՐ, 1960:

ՄԱՐՍԻՑԻ ՀԱՅԵՐԸ «ՆՈԹՐԸ - ՏԱՄ ՏԸ ԱՅ ԿԱՐՏ» ՄՐԱՎԱՅՐԸ

27րդ Ուժատակնացութիւնը Մարսէլի Հայ գաղութին դէպի «Նոթրը - Տամ տը լու Կարտ» Մրավայրը, այս Կիրակի օր:

Այս Ուժատակնացութիւնն սրբազն արարութիւնը պիտի կատարուի նոյն Մրավայրին մէծաւորը՝ Գերազայժառ Յովհաննէս Մէրէնսի նախազառութեամբ, որ պիտի ներկայացնէ նաեւ գերազայժառ Տէր Մարկոս Լալիէ Արքը:

Ժամը 9ին Հայ Հաւատացեալներ պիտի Հաւաքուին Մրավայրին մէջ ու ժամը 9:30ին Հանդիսաւոր ծայնաւոր պատուք պիտի մատուցնէ ու պիտի քարոզէ Յովհաննէս Ծ. Վ. Չուխաննան, ժողովրդապետ Պիւշ տիւ Խոնի ու Վանի նաև Հանդիսաւոր Հայ Կաթողիկէ Հաւատացեալներուն:

Յաւարա պատարագի հանդիսաւոր Հովհաննանսաւան պաշտօն պիտի կատարուի վերջին երկու պատերազմներու ընթացքին ինկած համար նահատակներուն Համար:

Մէծապէս բազմալի է որ Մարսէլի Հայ ժողովուրդը ներկայ գտնուի սոյն Հանդիսաւոր օրուան առիթով կատար ու ելիք եկեղեցական արարութիւններուն:

ՊԱՏԱՐԱԳ ԿՐԸՆՈՎԻ Մէջ
11 Նոյեմբեր, Զորեւարթի առաւոտ պատարագ պիտի մատուցնի Ռիւ Ժէ, Սէն Լուի սրահին մէջ: Պիտի պատարագէ Տէր Թորուու քնյ. Լիոնէն:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆ. ԵԿԵՂԵՑԻ
8 bis, Rue des Ternes
ՄԵՐԸ ՓՈՐԹ Մայո

Պաշտամունք այսկիրակի առաւոտ ժամը 10:45ին:

ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿՈՒ
ՄԿՐՏՉ. ԵԿԵՂԵՑԻ ՄՍ 3L

Պաշտամունք՝ այս կիրակի, ժէ - ըստ, ժամը 9:30ին: Ռիւ Ժէմափ ժամը 10:45ին:

Կը քարոզէ Վերապատուելի Հելվանիան

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Մեռելոցի առթիւ Տէր և Տիկին Յ. Խաչմանեան հինգ հազար Քրանք կը նըւիրեն Աղքատահնամին, երեք հազար Ֆր. Ե. Միսաքեան սրահին: (Ստանալ «Յա - ռաջ»էն):

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Պ. Յակոբ Պատմանեան կը նուիրէ 2500 Քրանք, Հայ Կարմիր Խաչի Ֆէսանվիլէի ողափոխութեան կայանին, փոխան ծաղկեպսակի, ողափակալ եղուարդ եազը - մեսնի մահուան առթիւ:

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑԻՆ ՃՈՂՈՎՆԵՐ ՄԱՐՍԻՑԻ Մէջ

Նոյեմբեր 9, երկուարթի օրուընէ ըսկանալ մինչեւ նոյեմբեր 15, ամէն իրի - կուն ժամը 8:30ին, Հրապարակային ժողովներ տեղի պիտի ունենան, 20 Ծիւ Ժէմափի սրահին մէջ: Պիտի խօսի Աւետարանի ՔՈՒԵ: Մուռքը աղատ է:

Կիրակի, Նոյեմբեր 15, ժամը 3ին, Երիտարդաց Համախմբում նոյն սրահին մէջ:

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Մարսէլին ուղղակի Օտեսա, կամ աշխարհի որեւէ կողմէ նաւով, օգանաւով, երկաթուղի - ով, որեւէ ընկերութեամբ եւ նոյն գիներով:

Վճարումը՝ Հոս կամ արտասահման: Կապահովինք վիզայի գործողութիւնները ձրի, կապահովինք նաեւ տեղերք ձրի:

Դիմել՝

ԺԱՆ-ԵԼԻՇԵ ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆԻ
որ 35 արաւան փորձառութիւն ունի:

AMERICAN LLOYD

48, RUE DE LA RÉPUBLIQUE

MARSEILLE

Tél.: 20-47-22

Ամէն դիւրութեան համար, ամէն տեղէ դիմել Մարսէլի հասցէին:

GARCIN

76 Cour Lieutaud, Marseille

Մախելու կամ զնելու համար առևտարական զործ մը, հացաղործանուշավաճառ, քանակ կամ պարագաներու գիմեցէք մասնագէտին, որ ձեզի խորհուրդ տայ եւ օգնէ ձեր ծրագիրներուն: Յանձնարարուածի միջի այլոց՝

ՆԵԳՈՅԱԴԱՆԱԿԱՆ ԴԵԲԻ ՏԱԲԱԿԸ

«La Civette du Chapitre»

Պ. Պոյաձեանէ, Մարսէլ:

GARCIN
76 Cours Lieutaud, Marseille

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

ԲԵՐՀ ՃԹՂՈՎ

Բարձր Հայքի Հայր. Միութեան Մարսէլի մասնաճիւղի վարչութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ անդամ եւ ոչ անդամ Հայրենակիցները, Սահմանադրութիւնը մէջ: Այս Երկու շարթի օր, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 3ին: Տարեկութականի սրահը, 19պիս, թիւ Վանիիւ:

ՕՐԱԿԱՐԳ. — Ա) Զեկուցում վարչութիւնը մէջ կամ Երանեան մասնակիցները, Սահմանադրութիւնը մէջ: Այս Երկու շարթի օր, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 3ին: Տարեկան անդամութիւնը բաղկացնելու պարտաւորին:

Կը խնդրուի բոլոր Հայրենակիցները որ բարի ըլլան ներկայ ըլլալ սոյն ժողովին:

-ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ-

ԿՈՂ. ԽԱՉԻ Պոմոնի մասնաճիւղի վարչութիւնը տարեկան ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամութիւնները, Սահմանադրութիւնը մէջ: Այս Երկու շարթի օր, կէսօրէ վերջ ժամը ճիշդ 3ին: Տարեկան անդամութիւնը բաղկացնելու պարտաւորին:

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑԻՆ ՃՈՂՈՎՆԵՐ

ԲԱՑԱՌՈՒՄԱԿ

ԵՐԴՅԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Orchestre Symphonique Chouteau

ՂԵԿԱՎԱՐ՝ ԿԱՐՊԻՍ ԱՓՐԻԿԵԱՆ

(100 հոգի մասնակցութեամբ)

11 Կոորներ, նուազախումբ, Երգչախումբ, մեներգ (Կոմիտաս, Ալէմշահ, Կանաչեան, Սարեան, Ափրիկեան, Ալունեան, Սպենդիարեան)

Դիմել՝ Ա. ԶՈՒՐԵՇԵԱՆՆ,
78, Rue Lafayette, Paris 9e, Tél. CEN. 36-25

Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆ,

11, Rue Dr. Potain, Paris 19.

Եւ Երգչախումբի անդամներուն:

Ապապանքի համար կարելի է նաեւ հեռաձայնել «Յառաջ»ին:

MORY et CIE

Տօները կը մօտենան: Մտածեցէ ձեր նուկրեներուն: Գնեցէ զանոնի ձեր ու զած տեղը եւ առեկումը մեզի վստահեցէ: Նուազագոյն ծախտերով կը դրկենի հորիրդ. Միուրիւն:

Դիմեցէ մէր նոր գիները դիտնալու համար. —

10, Rue de St.-Quentin, Paris 10.

(PRÈS DE LA GARE DU NORD)

ou Télephone : NOR. 40-72 et 50-83

Երէ կ'ուզէ բլլալ աշխոյժ,

Եւ ուսենալ կորով եւ ուժ,

Ճաշակեցէ հելվա - լուսում

Բայց փնտացէ միայն՝

BONGOUT

Société des Conserves

BONGOUT

40, la Canebière — Marseille

ՑՈՒՐՏԵՐԸ ԵԿԱՆ...

SICOMEX

Հաստատութիւնը մասնածէ ձեր աղղականներուն եւ բարեկամներուն մասնիկները, պատրաստելով ձեսի աղղականքներ, լաւագոյն որակով եւ անմրցելի գիներով: Աղղականքներու գիներու մէջն են մաքրը եւ միւս ծախտերը:

Ժամանակ մի՛ կորսնեցէ:

ՆՈՒԷՐ-ԾՐԱՐՆԵՐ ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Նայլը մուշտակէ վերարկուներ, ոչխարէ աստառով վարչութիւնը բարեկամները, փերէնեան բուրզէ շալեր, կաշէ ձեռնոց, հիւսուածեղէն, պօք բաղիկ զոյլութիւնը:

Մեր ապրանքը գնելով պիտի օգտուիք առաքման բացառիկ եւ նպաստաւոր գիներէ — Մինչեւ

Ճեմ թէ Նախագհաւոր Կոլի ալժերիսկան քաղաքականութիւնը հասկցուած եւ զբանաստուած է Մեծն Բրիտանիայի մէջ։
Կարդ մը զբույժներու համաձայն, Անդրիոյ Արքաքին նախարար Փարիզի կու գայ Վարչապետ Մաքմանի այցելու թիւնը սպառասաելու համար։ Ինչպէս լոյս կը շեշտէ իր յայտարարութեան մէջ՝ Անդրիոյ եւ ֆրանսայի մէջեւ վրա տառութիւնը պէտք է վերահաստատուի։ Մաքմանը հաւանարար Փարիզ զայ նոյն ժամանութեամբ քանի որ Լոնոնի մէջ կը մտածեն թէ Ֆրանսայի Հանրապետութեան չունի Անդրիոյ Վարչապետին հանդէպ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԿԱՐ ԶԻՒԱՍՏԱՆ առջի օր գարձեալ կրակ բացաւ Քեմոյ կղզին վրայայ. մօս երեսուն ուռութեր արձակուած են քանի մը ժամուանը ընթացքին։

ՄԱՐՈՒԹԻՒ թագաւորին կրտսեր տղան՝ էլեան Մուլչյ Ազատալլահ Պէլուութ կը հասնի այսօր ուր պիտի նշանուի Լամիա Սոլիչ հետ որ աղջիկն է լիբրանանի նախակին վարչապետ։ Արտա Սոլչի։

ԱՆԳԼԻԱ. Համաձայնեցաւ հարաբիլ կիպրոսի զինուորական իր խարիսխնեւ բոնց մօս դանուող զիւկերը իր գերիւ խանութեան ներքեւ պահելու ծրագրէն։ Երբ կրպին անկախութիւն ստանայ 1960 ֆետրուարին, Անդրիա պիտի ունենայ միան պատերազմական իր խարիսխները։

ՊՈՂՆԻ ամերիկեան նոր գեսպան նշանակուցաւ Ռութը Տաւլինկ։
ՄԱՅՈՉԻԹԻՈՅ մէջ, Խորհրդային սահմանին մօս, բժրուասութիւններ ծաղած են, որոնց ընթացքին համայնավար բազմաթիւ պաշտօնատարներ սպանուած են, կը հաղորդէ Ազդ Զինաստանի տեղեկա տուութեան զործակալութիւնը։

ՀԻՄԱԼԱՅԱՅԻ վրայ կորսուած է ճափոնական 32 հողինոց արշաւախումբ մը, որմէ երեք շաբաթէ ի վեր լուր չկայ։ ԹԵԲՍԱՍԻ մէջ (Ամերիկա) 12.527 թոռնոց նաւթաստար նաւ մը կրակ առաւ առջի օր. 300.000 լիտր օգանաւի հրանիթ կար իր ամբարիներուն մէջ։ Բոցիրը երեսուն մեթիր բարձրացան, նաւաստի ներէն շատեր ածխացան։ քանի մը հոգիներ միայն յաջողած են ծովեղերը համար ներ։ Նաւահանդիսամի շրջակայ բնակչութիւնը պարզուած է։ 1947ին նման աղէտ մը 561 հոգիի մահուան պատճառ դարձած էր։

ՖՈՐՄԱՇԱՅԻ մէջ չափախուած է ամերիկեան զինուորական օգանաւ մը. 11 ճամբորդներ եւ չորս օգաչուները մը ասծ են։

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր բաժանորդներուն կը զրկենք շէքփուրական, իրենց հաշմանդաւու զիւրացնելու եւ կամունաւորելու համար իրենց հաշիւերը։ Հետզհետէ պիտի ստիպուինք դաշիւեցնել այն բաժանորդներունթերթերը որոնք չեն պատասխաններ մէր դիմումներ։ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅՑԹԻ ՏԱՆ

Փոխան ծագեասակի եւ այլ առիթներով Մշակոյթի Տան ըլլալիք նուերատութիւնները զիկել Զէք Փոստալի հետեւ հասցով։

Maison de la Culture Arménienne
Chèque Postal: 5.460-11
Կամ գանձապահէին՝

H. SAMUELIAN

51, Rue Mr.-le-Prince, Paris 6^e
եւ կամ քարտուղարին՝

B. THIBOUDJIAN

7, Rue Grange Batelière, Paris 9^e

ԴԱՅ Ա Ս Ե Ր

Հայերէնի, թուուրանութեան եւ զիւութեան գասեր կուտայ երիտասարդուող մը։

Դիմէլ՝ Յակոբ Գալաքեանի՝

57 Պոլի. Ժուլտան, Փարիզ (14)։

Հ. Մ. Ը. Մ.

Մարտէլի Հ. Մ. Ը. Միւթեան Նկանիկ պարահանգներ տեղի պիտի ունենայ Դեկտեմբեր 5ին, Շաբաթ երեկոյ, Սպան տը լ'Ալիամբարայի մէջ։ Կարմաթիւնը մէջ կը ինգրուի նկատի տանել սոյն թուականը։

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

ՊԱՐԱՆՑԻԿ 8ԵՐԵԿՈՅՑ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Նոր Սև րունիկի Անդրէն - Պուս Քոլոմպի Սոսէ - Սերոր խումբին կողմէ, այս կիրակի ժամը 15ին, Քլոշէրի սրահը : 149պիս, Ա. վլընի անքանէրէօյ։

Ճիշտ յայտագիր, սամակնկալներ։
Կը հրաւիրուին ծնողքները։
Մուտքը աղաս է։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տեկին Մարիամ Համբարեան, Յովհ. Համբարեան, ինչպէս նաև ընտանիկները ընորհական լութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, գրաւոր, ծաղկեպսակով կամ փոխան ծաղկեպսակի նուէրներով ցաւակցութիւններին յայտնեցն իրենց ամուսնուոյն հարիսխները։

ՀԱՄԲԱՐ ՀԱՄԲԱՐԵԱՆ
(Սէօլէցցի)

մահուան առթիւ։

×

Լիոնի Եկեղեցաշն Տեկնանց Միւթեան նը ընորհակալութեամբ ստացաւ հետեւ եալ նուիրատուութիւնները ի նպաստ լիոնի Եկեղեցւոյ շնութեան։ Տեկին Կուրտիկեան 5 հազար Փրանք, Պ. Գալուստ Կատայեան երեք հազար, Տեկին Վերդին Զաֆրանեան հազար։ Տեկին Վերդին Զաֆրանեան հազար։ Միշտ նոյն առատանեոն բարերարը որ կ'ուղի մնալ Ուն չորս հազար Փրանք, Արփորիիւն Տեկին Արշալոյս Գէորգեան հինգ հազար Փրանք։

ՀԵԵՂ ՊԱՐԱՆՑԱՆԴԻ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՍԵղանները ապահովէլ հեռածայնելով՝

WAG. 38-54

ՊԱՏԱՐԱ ԿՐԻՍՏԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Փարիզահայ Տիկ նաև Միւթեան Որբերու Օգի. Մարի նին կողմէ։

ՆՈՅԵՄԻԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17ին 24

GRAND HOTEL

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՆԿ

ՄՈՐԻՍ ԹՈՒԷՋ ինքնաքնաղատութիւն մը լրած է Նոյեմբեր երկիրն, կողք ։ Կոմիտէն առջև յայտնելով թէ համայնավար կուսակցութեան տուած մեկնութիւնը Անդամներ 17ին, Զօր ։ ար Կոլի Սեպտ. 16ի յայտարարութեան, սխալ էք ։ Ծանօթ է որ Խորչչեի նպաստաւր կարծիքը այդ յայտարարութեան նկատմամբ եւ մանաւանդ այս յայտարարութիւնը թէ Ֆրանսիա եւ Ամերիկա անքակտիւ կապու ունին ստիպեցին Ֆրանսայի համայնավար կուսակցութիւնը որ «ՀՀՊՈՄՆԵՐ» ընէ :

ՆԱՅԵՄԲԵՐ 11ի 4լր տարեղարձը նախորդ տարեկներուն չափ չուզով չտոնեւցաւ Ֆրանսայի մէջ, մանաւանդ նախկին սաղմիկներու կամաւոր բացակայութեան պատճառվ ։

ՓՄԻՉ Հասու Անդիխ տրատրքին նախարարը Անդիխ Լոյտ եւ իսուսակցութիւններ ունեցաւ Նախագահ ար Կոլի եւ Վարչապետ Տրպելի հետ :

ՆԱԽԵԴՆ ԱՅՑԲՆ ՀԱՍՈՒՐԸ որ Դկկ տեմբերին պիտի այցելէ Ասիս, Ափրիկէ եւ Եւրոպա, բարգաթիւ հանդիպութիւններ ունենալով, որուց իր յայտարարին վրայ երկու հանդիպութիւններ եւս աւելցնել : Դեկտեմբեր 17ին, երբ Միջնականի ուազմանաւերէն մէկուն վրայ պիտի հանդառնայ, տեսակցութիւնը մը պիտի ունենայ Նախագահ Պուրկիպայի հետ : Իսկ Դեկտեմբեր 21ին Մատրիք պիտի երթայ՝ Զօր ։ Ֆրանքոյի հետ տեսնուելու համար : Միացեալ Նախանդերու Նախագահի մը պաշտօնական առաջին այցելութիւնը պիտի ըլլայ ասիկա՝ Ապանին, որու համար Մատրիքի ղեկավարները իրենց զունակութիւնը կը յայտնեն :

ՊՈՆԻ մէջ Սպանիոյ Արտաքին նախարար Քամթիելլու գիմուորուեցաւ ցուցարաններու կողմէ, որոնք կը պառային թէ «Ֆրանքոյի գիրքը բարձրացնելով ոստանական ընդդիմութիւնը կը դաշունահարուի» : Արևմտեան Գրամանիոյ Արտաքին նախարար Ֆրան Պրենթանո ցաւ յայտնեց եղածին համար, աւելցնելով թէ այդ ցուցարանները քաղաքական տեսակէտն արժէք չէին ներկայացնելու ։

ՄԱԽՈՒՐԸ ձայնասփուր յայտարարեց թէ Ա. Միութիւնը ծրագրած է Մուկուս - Փարիզ եւ Մուկուս - Հոլմետա երկաթուղի մը շինէլ յառաջիկայ տարի :

ՊԵԼԺԻԱԿԱՆ ՔԱՆԿՈՅԻ Ռիւանասութեարի շամանի շամանի մը տուաւ Անդիխ : Հաւանարար նման յուշապիրներ զբութեարիկան եւ Ֆրանսիան առաջանաւ ։ Կը կարծուի թէ Հարցը կը վերաբերի Արեւմտեան Պերլինի մէջ հաստատուած քարոզական կերպներներուն : Երկար ժամանակէ ի վեր Մուկուս գերմանական հարցի մասին յուշապիր չէր զրկած :

Ա.Ժ.Բ.Բ. մէջ կուտերը մէջ շամանի վերջին 48ժամերու ընթացքին 141 հոգի սպաննուեցան եւ երեսուն ուրիշներ զերի ինկան : Գրաւուած են 68 զինքներ եւ երկու զնդացիքներ : Միւս կողմէ, Պէնի Պատուի մէջ վեց ըմբառներ, որոնք քարայրի մը մէջ պահուած էին, կուտի բանուելով սպաննուեցան :

ՆՈՒԷՐ

Տիկին Տիկրանուէ Կարապետեան իր ողբացեալ քրոջ՝ Գոհար Վասարանիի մահուան երկուորդ տարեկիցին առթիւ երեք հազար ֆրանք կը նուրիէ Ձ. Կապ. Խաչի Անդէնի մասնաձիւին :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՀԿԵՊԱԿԻ

Տէր եւ Տիկին Արամ Տարօնեան կը նըւերէ հազար ֆրանք Հայ Կարմիր Խաչի Ֆէսանիլիէ օգափոխութեան կայանին, փոխան ծաղկեպակի, ոլրացեալ Տիկին կիւլիկ Փափակեանի մահուան առթիւ :

Պ. Անտոնեան (իսի լէ Մուլիս) կը նըւերէ երեք հազար ֆրանք ի նպաստ Հայ Կարմիր Խաչի բարենպատակ ձեռնարկներուն, իր Տիկինոջ՝ ողբացեալ Լուրի Անտեսնի մահուան առթիւ :

Տէր եւ Տիկին Կարապետ Նազարէթեան կը նուրիին հազար ֆրանք ի նպաստ Հայ Կարմիր Խաչի բարենպատակ ձեռնարկներուն, իր Տիկինոջ՝ որդուոյն՝ Գրիգոր Նազարէթեանի մահուան առթիւ :

ՑԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Ձ. Կապ. Խաչի Անդէնի մասնաձիւի իր խորին ցաւակցութիւնները կը լայտնէ ընկեր Գերասիմ Բալայեանի կոհմալի մահուան առթիւ ողբացեալ ընկերուն ըն տանիքին :

ՀՈԳԵԱՎԱԿԻՒՏ

Այրի Տիկին Պատիկեան կը ծանուցանէ թէ հաղեհանգստեան պաշտօն պիտի կը տարուի այս Կիրակի առաւու Արքորդիլի Ա. Պոլոս Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ իր մասնույն՝

ԹԱՐԹԱՐՈՒ

(Պիլէսիկցի) մահուան Ձ. տարեղարձին եւ իր եղրոր՝

ԹԱՐԴԻԱՐ

(Մէծ Նոր զիւղացի) մահուան Բ. տարեղարձին յարակը յարկուողները :

Այս առթիւ Տիկին Պատիկեան հազար Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ

Քրանքի տարածութիւնը յարակը յարկուուր է Յանաչեան Տիկինոջ մէջ ։

ԹԱՐԴԻԱՐ</h

ԹՐԱՎԱԳԱՑՈՒՄ

ԻՐԵՆՅ ԻՄԿ ԲԵՐԵԱՎ...

ԿՄԲ.— Պոլսոյ քերպերեն կ'արտա-
տափեն նոյնութեամբ հետևեալը: Տարօ-
քինակ կը բուի սակայն թէ թուրքերը
զարժանքով կը տեսնեն թուրք բառին
որպարաները զանազան բառարաներու
մէջ: Ի՞նչ կը սպասէին արդեօֆ, որ
զուրէ բուրք բառին դէմ,— ազնիւ,
մարդասէր կամ բարի:

Զարժանքով մեզի համար է, չէինք զիտեր
թէ արեւմտափի մէջ թուրքը նամցող —
ներ կան, մասնաւոդ այսօր երթ, — ի՞նչ
հեղինակ — ապահովութեան խորհուրդի
թեկնածու է ...

X

Հակամուրք թշնամութիւններու մնա-
ցորդները խորագրին տակ Աէջի Քիթուրք-
պէկ կը զրէ այսօր «Ենի Խոթանակուլ»ի
մէջ:

25 - 10 - 1959 թուրքի «Ճումհուրի-
յէթ»ի մէջ կարգացի, թէ Ամերիկան
բանարանի մը մէջ որ կը գործածուի
մասնաւորաբար լիսէի աշակերտութեան

կ'ասեր. «Դէ ասա՝ մեսի, էլի ...»:

Զէ, նորմայով քայլելն էլ չի օդնում,
ախ, կլծքին վանդակի մէջ լոյն դրած
այս հին ու չախացի մէքնան:

Զէ, էլի սար պիտի զնանք :

... Նայում էմ լիլափի բարձունքից,
ամբողջ Գուլարքը տեսնում էմ ոսքերիս

տակ ու սիրուում է: Հեւանդ
պիրոս: Յանկարծ շապալթի յուղունքից:

Ինչո՞ւ միայն յուղունքից: այս տեղը ե-
րեքուկէ հակար մէթք բարձր է ծովի

մակերեւոյթից, ուրեմն, և, բայ վրա-
ֆևոր Ազատեանի, պիտի պայմիթ ան-
խուսափելորէն, որքան էլ հանդիս պա-
հանելու լինեց ինձ:

Սպասիր, ևս էլ իմ «Թէ որիան» պիտի
յօրինեմ: «Սիրոր լաւ կը զգայ այսուղ
ուր կազմաւորուել, անձէ է նա Մանկու-
թեան վայրերում ...»:

Գլխաւում մի լու ձեւակերպեցի իմ այդ
յայտնագործութիւնն ու մտայ անուանի
թէկի մօմ:

Էկաց, սկզբում ճառայլուեց :

— Ինչո՞ւ թէ, Խալափի կատարի՞ն:

— Այս, փրոֆեսոր, նոր չէմ փորձում,

մանկութեան վայրերում սիրոս ուղղա-
կի ջանելանում է ...

Մտածեց, մտածեց եւ խուլ ձայնով ա-
սաց:

— Թէրեւս զուք իրաւացի էք ...

Խուլ ձայնով, որովհետեւ խստում
էր գարերայ մարմաւորուած օրէնքը :

« Հիւանդ սրոտի բարձրագիր վայրերու
ապուր էլ կարիլի »:

Իմացա՞ր, թէ իւ: Աւրեմն ինձ ծովա-
փի մի ցոյց տար, այլ՝ լեռները : Հայ-
րենի լեռները ցոյց տուր, այսուկ ման-
կութիւնն է կարկաչէլ Խալափից ցած
վազող առուակների նման ...

ՎԱԼՏԱՆԴ ԱՆԱՆԵԱՆ

(51)

կողմէ, թուրք բառին դէմ իրեւ համա-
նիշ զրուած էն եղիր «Հարապիր», նեն-
գաւոր, կիզծաւոր, բարպարու եւ վայ-
րի բառերը եւ Հայրենակից մը, որ
տեսեր է այդ բալոր, ունեցեր է արդար
բալոր մը: Հարցը ազգային զատ մըն է,
որուն պէտք է կարեւորութեամբ անդրա-
գաւոնալ:

Կանխաւ յայտնենք թէ Արեւմտեան եր-

կիրներու մէջ բազմաթիւ էն այն բասա-
րաններու ուր թուրքը ժիստական եւ զէ

կիրովով ներկայացուած ըլլայ: Օրինակ

« Փըրի Լարու Ալլիւրը» 1924ին մէջ

հնաւեալ արձանագրութիւնը կայ. ա լա-
րի բարք — փոխարեական իմասուն

կոպտութեամբ, բրութիւնը: Աւելա-
րըզ նիու ինքներեւը անիշները անիշների

վայրի շաբաթը անիշները անիշների

մէջ անիշները անիշները անիշների:

Բայց հակառակ այդ լուրը մարդկային

վայրագութիւններուն, անոնց զերական

տարները բառալրքիրու մէջ չեն անցած

իրեւ վայրագութիւններու կազմական անցած

թիւն առթող մը անիշները անիշների:

Քրիստոնեայ կազմակերպութիւնները

Մամաւականութեան վերջին եւ ապդու

սուրբի՝ թուրքիրուն պէտք կազմակեր

պուած քարոզութիւնները կատարեցին :

Պատմական թուրքը — Անդլախական բարե-

կամութիւնը, կիզմարքի ասացուածքով,

կլէտաթիւնի տիմարութեամբ երը կոր

սուեցաւ, Անդլախական մէջ առթութիւնները

սկսան հակաթուրքի գործութիւնները

բարութիւնները անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

շաւները բնական էր որ թէ համա-
կանուն առ անցած անիշները անիշների:

Թէ Ասիս թուրք պետութիւններու եւ

թէ Օսմանեան թուրքիրու գէպի Արեւ-

մուաք կատարած աշխարհականա ար-

ՀԵԶՈՒԱԿԱՆ

ՈՅՑ ԹԷՅ

6.

Հայերէն տառերու անուանակոչութեան մէջ միակն է այս Ո տառը, (համեւէ գուռա կը մնայ այն որ կը կոչուի « փոքր վեց », , որովհետեւ տառանունը և ձայնական ինքնութեանը վէճի տառը - կայ), որ հրաժարած է իր անունը զբէլէ ի'ր իսկ յառաջապիր տառով, հակասակ ընդհանութեաւ աւանդութեան: Այսպէս, զի՞ւ տառանուան յառաջապիր վերն է Գ, ինչպէս տիւն տառանուան յառաջապիր վերն է Տ, նոյն ձեւով՝ մնացեալները : Բացառութիւն կը կարմէ Ո տառանունը, որ կը զբուի վեց յառաջապիրով, — վօ: Աչաթէ ինչո՞ւ Ո սկզբանառով բառերը կ'արտասանուին վելով, օրինակ՝ վորորդ, վոխակալ, վորոգայք (*), — բացառութիւն այն բառերը, որոնց յառաջապիր Ո տառունը սու սկզբանական եւ հայեցի ձեւն է միայն Ո, տառոց վեցի, նաեւ այն բառերը, որոնց յառաջապիր Ո տառունը սու սկզբանական է Յ, ի տառերը, կիսամայստրու կամ փոքր ձայնաւոր կոչուած, ինչպէս ոհ, ոյժ, տիսու :

Քէտք է ըսել թէ նոր է այս անուանակոչութիւնը, վօ: Աղքանաբար, « փիր ձայնաւոր » իւրեւ անուանակոչեալ », միաբարբառներու (մօնոֆրոնկ) կարզը կը դասուէլ Ո տառը, այլ տարածով՝ « քաշարձակ ձայնաւոր » : Երբից վարզապետաց բառարանին տուած անուանակոչութիւնը, ուու, երեւան եկած է Միջին դարեւ, — ով՝ ըջուած վա:

Հայ թրակացի մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

(*) Կարգ մը զաւաներու, ինչպէս եւ Միջիթարեանց բարբառին մէջ՝ օրոսրդ, օխակալ, օրուայթ: Որորց կը կարդացուի օրօրոց, որովհետեւ յանու խաղէկ է զրել օրօրոց եւ ոչ թէ դասական ձեւով: Նայնակս որիմարդ (արքորդ = արքորդ = օրիմարդ): Միջին Արքեմանական բարերէն թէ անուանակոչութիւնը, միջին բարերը, — ով՝ ըջուած բարձակ ձայնաւոր:

Կը փորոնեմ սիրուն վարդ:

Ուղիղ ձեւը՝ Պարոնեմ սիրուն վարդ :

ինչպէս եթէ կլոր ձեւն ըլլար նոյն Ոին: Կոչենք հայկական Օ:

Երբ հայ թրակացին կը խօսի բառաւ - յանդային աւանդութեանց կամ կանոններու մասին (տէզինան), կը գրէ թէ հայերէն բառերը կրնան վերջաւորիւ որեւէ տառով, բայց ոչ երբեք ալորով, եչով, ոթով եւ ոյով, նոյնին կիւկով, — բառավերը վել կուտայ՝ երբ վելին առաջ Ա մը կայ, օրինակ՝ ծով, կով, խոնջ, ինով, ինով, (նկատի չունի հոլովման ձեւերը):

« կախանականք անուանց են արուաց եւ լիցաց պարագայ (զբքը) ամենեքեան, բաց ի հնդիցս յայցանէ, — յայրէ, եւ յեչէ, եւ յեթէ, եւ յոյէ, եւ ի վելի »:

Արդ, ունինք համոյ, երեկոյ, եւ նման ձեւերը: Ի՞նչ արժէք կը ներկայացնէ, այսուեղ, ՈՅ ձեւը: Ի հնումն, ի՞նչպէս կ'արտասանուէր այս երկատա վանկը, երբ պոչի պէս կը կախուի բառերուն զաւակին:

Հայոպէտինք շատ են վիճած այս երկատա ձեւին եւ լիցարդ տարրին մասին, Յ, որ գիրք կը գրաէ բառերուն ծայրը, երբեմն Ո տառին կիթնած, երբեմն ալ Ս տառին:

Երեք հարցումներու շուրջ կը դառնայ վէճը:

1.— Աչքի յա՞նդ կը կազմէ, — ուրեմն կը մնայ անձայն:

2.— Երկրարբանին արժէք կը ներկայացնէ, — ուրեմն կը միանայ ձայնաւորին՝ աւելցնելով կիսաձայն մը:

3.— Բազաձա՞յն կը մնայ, — ուրեմն կը պաէչ իր հնչական անկախութիւնը իրեւեւ ամրովչական ձայն:

Եթէ հնչել թէ նոր է այս անուանակոչութիւնը, վօ: Աղքանաբար, « փիր ձայնաւոր » իւրեւ անուանակոչեալ », միաբարբառներու (մօնոֆրոնկ) կարզը կը դասուէլ Ո տառունը սու սկզբանական է Յ, ի տառերը, կիսամայստրու կամ փոքր ձայնաւոր » : Երբից վարզապետաց բառարանին տուած անուանակոչութիւնը, ուու, երեւան եկած է Միջին դարեւ, — ով՝ ըջուած վա:

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձեւ, — ոիւ կամ ոյի:

Զդիմիքնք: Այս Ո տառին անունն է Ո, ոչ թէ ուոյ կամ վօ, եւ կը հնչուի Օ, —

Հայոպէտինք մօտ, գժրախտաբար, դասարանական հոգի մօտ կատարած է յոյէ: Ենորհաւի կուտայ յօդաւորեալ ձեւով, — ոյնին: Մագիստրոսի մօտ, բառ ձեռագրական տարբերութեան, դարձեալ հոլով ձ

ԹԻԴՔԹԻ մէջ Համայնավարները որո -
շած են զիւղացիներու բաժնել մէծահա -
րուսաներու և լամաներու պատկանող
Հողերը :

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ փոխ նախագահ Նիքոլան
յայտարարեց թէ Միացեալ Նահանգները
այլեւ չեն կրնար շարունակել իրենց օգ -
նութիւնը՝ օտար երկրներու ։ Պէտք է
այլեւ համակցնենք երրուսցի մեր դաշ -
նակցներուն, բայ ան, թէ իրենք ալ
պէտք է ժամանակցին այդ օգնութեան և
առաջին տոփով ամերիկան ապրանք -
ներու վրայ գրուած մաքսատուքերը
թեթեւննեն :

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՅՋԲՆ ՀԱՌԻԲԻ Համար
արտասովոր նուէր մը կը պատրաստէ ի .
Միութիւնը : Մասկուայի ձայնափիւրը
կը հազորդէ թէ հայ արտեստագէտ մը
պատրաստելու վրայ է արժեքաւոր ման -
րացիւ նուէր մը, որ նախագահ Արքնա -
ուլութիւնը պիտի տրուի եր ան յատաշիկային
Խորհրդային Միութիւնը այցելէ :

Ամենափոք շափերով եւ վարդապոյն
արմարէ աշտարակ մըն է, ծալըր զո -
հարազարդ երկրագուղով մը: Գնդիկն
մէջ կայ րըինձի հատիկ մը որուն վրայ
դուռած պիտի ըլլան կրեմլնը, Նիւ Եոր -
քի մուտքին բարձրացող Ազատութեան
արձանը, Ամերիկայի եւ Ռուսաստանի
աշխարհական քաղաքներուն մը: Այդ
մանկացին գործը աւարտելու վրայ
է հայ մանրանկարիչ - փորագրողի մը
կողմէ :

ՎԱՐՉԱԳԵՑ ԽՈՌՈՒՇԵՑ Երիտասար -
դանալու ինամքի կենթարկուի: Նիւ
եռքի օրաթերթ մը այդպէս կը մեկնէ
Վարչապետին վերջերս կատարած յան -
կարծական եւ խորհրդաւոր «արձակուր -
թը» Խումանիս, պնդելով թէ միջազգա -
յին մամուլին այդ ճամրորդութեան վե -
րաբարձ քաղաքական զանագան մեկնու -
թիւններէն աւելի վստահ է իր առած
պարզ բացարարութիւնը :

Հունակար թիւշէ մը որ իր երկրին եւ
Միացեալ Նահանգներու մէջեւ կնքուած
մշակութային փոխանակութեանց համա -
ձայնութեամբ այժմ Ամերիկա կը գրս -
նուի, լրագրողին հետ ունեցած փոխա -
սոյթի մը (ինքերվիլու) ընթացքին յայ -
տարարած է թէ՝ Խորոշեւ տարիներէ ի
վեր Խումանիս կ'այցելէ զաղոնաբար
այդ նպատակով :

Խումանիոյ մայրաքաղաքին ծերացի -
տութեան հաստատութիւնը, անոր պէտ
եւ երիտասարդանալու նոր ինամք մը

գործադրով թիւշէ Ահնա Ասլան աշխար -
հանչակ համբաւ ունին: Միութիւն հոն
կ'երթայ պարբերաբար, նորահնար զի -
տական միջոցին հեղիսակին իսկ ձեռքով
եւ անոր անձնական հոկողութեամբ կա -
տարելու երիտասարդացումի ինամքնե -
րը:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր բաժանորդներուն կը զրկենք շէք -
փուալներ, իրեւնց հաշիւներով, դիւրա -
ցնելու և կանոնաւորելու համար իրենց
հաշիւները: Հետզհետ պիտի սովորուինք
դադիւցնել այն բաժանորդներով կ'օժանդակենք
րը որոնք չեն պատասխաներ մեր զիւու -
մին:

Ծնորհակալութիւն մեր բոլոր այն բա -
ժանորդներուն որոնք իրենց կանխիկ եւ
կանոնաւոր վճարումներով կ'օժանդակենք
թերթին կանոնաւոր հաստարակութեան:

ՎԱՐՉԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԿԻ

Աղքատախիսմի վարչութիւնը չոր -
հակալութեամբ սապացաւ Տէր եւ Տիկին
Յարութիւն Տապադեաններէն հինդ հա -
զար Փրանք Գերասիմ Բայայեանի մահ -
ուան տոթիւ:

ՍԱՄՈՒԵԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱ

Ծնողաց Միութեան կաղմակերպած
տօնածառ - Հանդէսը՝ Դեկտեմբեր 20 ,
կիրակի օր ժամը 15էն 22 :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՅԱՆԵՐԸ Կ'ԵՐԳԵՆ
(ՍՈՐՊՈՆԻ Մէջ)

ՄԱՐՏ 13 ԻՆ

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Առաջնակարգ կարուհի մը որ դիտնայ
նաեւ որըուշ ընկել: Լաւ վճարում: Ապա -
հով զործ ամբողջ տարին: Դիմէլ՝

ROSE COUTURE

284, Rue de Vaugirard Tél.: LEG. 63-00

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

ՍԱԿԱԳԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒ

Մէկ ԱՆԴԱՄՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱԶԴ	2.500	ֆր.	մինչեւ 1/4 սիւնակ
ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ	1.500	ֆր.	մինչեւ 1/8 սիւնակ
ՑԱՒԱԿՈՒԹԻՒՆ	1.000	»	»
ՃՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ	1.500	»	»
ՀԱՐՄԱՆԻՔ, ՆՇԱՎԱՏՈՒ	2.000	»	»
ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ	1.000	»	»
«ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱՍԿԻ»	1.000	»	»
«ԿԲ ՓՆՑՈՒԻ	500	»	»

Այս գիները մէկ անգամ հրատարակելի եւ նշանակուած ծաւալով ազ -
դերու համար են:

Կանխիկ վճարումը պարտաւրիչ է:

Առեւորական կամ այլ ազդերու մասնաւոր պայմաններուն համար
դիմել Վարչուրական:

ՇՔԵՂ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՒ

Կազմակերպուած Փարիզակայ Տիկի -
նական Միութեան նրբերու Օգն. Մարք -
նին կադմէ :

ՆՈՅԵՄԲՐԵՐ 29ին, ԺԱՄ 17էն 24

GRAND HOTEL

Սեղանները ապահովել հեռաժանելով՝

WAG. 38-54

Z. U. C. U.

Մարուէլլ Հ. Մ. Միութեան եղա -
նակի պարահանդէսը տեղի պիտի ունե -
նայ Դեկտեմբեր 5ին, Շաբաթ երեկոյ,
Սարս ար ՂԱԿԱՐԱՊՐԱՅԻ մէջ: Կազմա -
կերպութիւններէ կը ինդրուի նկատի
առնել ույն թուականը :

ՀՐԱՄԱՐԱԿ ԵԼԱԿԻ

ԲԱՑԱՐԱԻ ԽՆԱՄՄՔԱՎ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՍԱԼ ՄՀ.

“ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԱՖԵՏՈՒԹԻՒՆ”

MUSIQUE ARMÉNIENNE
vocale et instrumentale

MICROSILLON 33 TOURS

ԵՐԱՄՄՔԱՎ ՄԻՓԱՆ - ԿՈՄԻՏԱՑ

Orchestre Symphonique Chouteau

ԴԵԿԱԴԱՐ ԿԱՐՊԻ ԱՓԻԿԵԱՆ

(100 հոգի մասնակցութեամբ)

11 Կոորներ, նուազախումբ, երգչախումբ, մեներգ
(Կոմիտաս, Ակէմչահ, Կանաչեան, Սարեան, Ափրիկեան, Ալբանեան,
Սպինդիարեան) 45 վայրկեան տեսողութիւն :

Դիմէլ՝ ԱՐ. ԶԱՀՐԵՑԵԱՆ,

78, Rue Lafayette, Paris 9e, Tél. CEN. 36-23

Կ. ԱՓԻԿԵԱՆ,

11, Rue Dr. Potain, Paris 19.

ԵՐԱՄՄՔԱՎ անդամներուն եւ « Յառաջ » ին :

ՅՈՒՐՏԵՐԸ ԵԿԱՆ...

SICOMEX

Հաստատութիւնը մտածած է ձեր աղջականներուն եւ բարեկամներուն մա -
սին, պատրաստելով ձեր ապացուանքներ, լաւագույն որակով եւ անմրցելի դիներով:
Ապրանքներու գիներու մէջն են մաքսը եւ միւս ծախքերը:

Ժամանակ մի՛ կորսցնելք

ՆՈՒԷՐ-ԾՐԱՐՆԵՐ ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Նայլը մուշտակէ վերաբեռներ, ոչխարէ աստառով բամստիններ, Փերէննեան բուրդէ շալեր, կաշէ ձեռնոց, հիւսուածեղէն, պօք քափ կօշիկ դոյդ սրմելով, ժամացոյց եւալյն:

Մեր ապրանքը զնելով պիտի օգտուիք առաքման բացառիկ եւ նպաստաւոր դիներէ — Մինչեւ 20 քլո՛ 2500 ֆր., Յանձնում 2-3 շաբաթէն, ապահով -
ուած : Սացողը բան չի վճարեր :

SICOMEX

Téléphone :

OPE. 67-77

20, Rue Royale, 20

Métro :

PARIS 8^e

Madeleine et Concorde

Երէ կ'ուզել ըլլալ աշխոյժ,
Եւ ունենալ կորով եւ ուժ ,
Ճաշակեցէ հելվա - լոխում
Բայց փառնեցէ միայն

BONGOUT

Société des Conserves BONGOUT

40, la Canebière — Marseille

MORY et CIE

Տօներ

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ԶԻՆԱՍՏԱՆ ՀՆԴԿԱՆ -
առան վերաբարձուց այն տասը վիճուոր -
ները՝ որոնք առեւանգուած էին շինական
ուժերու կողմէ սահմանային վերջին մի -
ջադէպի բնաթագքին :

ՄԻԱՅԵԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ Արտաքին
ասխարար չերթը յայտարարեց թէ
Դեկտեմբեր 12ին Փարիզ պիտի երթաց ,
մասնակցելու համար Այսանանեան Օւր -
տի Արտաքին նախարարներու ժողովին
(Դեկտեմբեր 15):

ՔՈՒՊԱՅԻ կառավարութիւնը մերժեց
ամերիկան երկու յուշագիրը, որոնք կը
բողոքէին Հաւանայի այն ժեղադրանք -
ներուն դէմ՝ թէ Միացեալ նահանգները
կը քաջալերէին Պաթախթայի կողմնա -
կիցները: իր պատախանին մէջ, Հաւա -
նայի կառավարութիւնը յոյս կը յայտնէ
թէ «Միացեալ նահանգները պիտի փո -
խնեն իրենց այժմու դիրքը՝ Քուպայի կա -
ռավարութեան եւ ժողովուրդին հան -
դէպ»:

ԻՐԱՖԻ Վարչապետ Քամուր, իրեն դէմ
եղած մահափոքէն ետք առաջին անդամ
տեսնուելով ժողովուրդին, հետաքեսիլ -
ձառով մը յայտարարեց թէ «իր վերքերը
անցած են եւ ինք առողջացած է»: Այ -
նուհետեւ սկսաւ յարձակում զործել աշ -
խարհակալներու դէմ:

ՀՈԳԵՇԱԽԻԱՏ

Ֆրանսական Բանակի Հայ Նախկին
Ռազմիկներու Միութիւնը հոգեհանգստ -
եան պաշտօն եւ Հանգիստուր պատարագ
կատարել կուտայ այս Կիրակի առաւօտ ,
Ժամշին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Միլ -
տիչ Էկեղեցւոյ մէջ, ի յիշատակ Պատ -
ուոյ Դաշուը ինկած իրենց ընկերներուն :

Արարողութեան ներկայ կ'ըլլայ Նախ -
կին Թաղմիկներու նախարարին ներկայա -
ցուցիչը՝ ծերակուտական Օպէ :

Միութիւնը կը հրաւիրէ իր բոլոր ան -
դամները , որպէսզի իրենց ներկայու -
թեամբ , անզամ մը եւս արտայալեն
Հաւասարմութեան իրենց զգացումները
հանդէպ զոհերու յիշատակին :

ՃՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ Էկեղեցւոյ
գարչութեան դիմանը Հնորհակալու -
թեամբ սահացած է հետեւեալ նույներու .
— Պ. Արամ Տարօնեան Հազար Փրանք ,
փոխան ծաղկեպսակի ողբացեալ Տիկին
Կիւլիք Փափակեանի մահուան առթիւ :

Մոնի Սու Պուտի Մշակութային Միու -
թիւնը հինգ Հազար Փրանք , փոխան
ծաղկեպսակի ողբացեալ Արտաչս Պի -
պէրեանի մահուան առթիւ :

Տէր եւ Տիկին Կարապետ Նախարհեթեան
Հազար Փրանք իրենց քրոջ որդւոյն ողբ .
Գրիգոր Նախարհեթեանի մահուան Բ. տա -
րեամբին առթիւ :

Տէր եւ Տիկին Կիւլիք Գամապահ 1500
Փրանք ողբացեալ Տիկին նոյեմի Հան -
նիկեանի մահուան առթիւ :

Պ. Հրանդ Պալեան Հազար Փրանք Պ.
Արման Յալբուղանի մասնութեան առ -
թիւ :

×

Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եւ շրջանի
Էկեղեցիներուն մէջ կատարուած են հե -
տեւեալ պաշտօնները 30 Հոկտ. 1958-ին
31 Հոկտեմբեր 1959. — Մկրտութիւն 180
հատ , ամուսնութիւն 190, (քանի օտար
տղայ , 28ը օտար աղջկէ են): Մահ 195,
հոգեհանգիստ 450:

Դիման Եկեղեցիութեան

×

ՄԱՐՄԻՔ. — Կապոյտ Խաչի Պուլզան
Օտտոյի մասնամիւղի վարչութիւնը իր
Հնորհակալութիւնը կը յայտնէ Պրոտոյին
Այրի Տիկին Զարթիկ Քէնտիրեանին եւ
զաւակներուն , որոնք իրենց ամուսնոյն
եւ հօր մահուան տարելիցի առթիւ կա -
պոյտ Խաչին Հազար Փրանք նույներու :

Դիման Եկեղեցիութեան

×

ՄԱՐՄԻՔ. — Կապոյտ Խաչի Պուլզան
Օտտոյի մասնամիւղի վարչութիւնը իր
Հնորհակալութիւնը կը յայտնէ Պրոտոյին
Այրի Տիկին Զարթիկ Քէնտիրեանին եւ
զաւակներուն , որոնք իրենց ամուսնոյն
եւ հօր մահուան տարելիցի առթիւ կա -
պոյտ Խաչին Հազար Փրանք նույներու :

Դիման Եկեղեցիութեան

×

ՄԱՍՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ծնողաց Միութիւն կարմակերպած
տօնածառ - Հանգէսը՝ Դեկտեմբեր 20 ,
Կիրակի օր ժամը 15ին 22 :

ՅԱԼԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԸՆԿ. ԳԵՐԱՍԻՄ ԲԱԼԱՅԵԱՆԻ ՄԱՅՈՒՄ ԱՐԹԻՒՐԻ

Հ. Յ. Դ. Տէսինի կոմիտէն , Փան առ
ծէրիւի «Անդրանիկի» խումբին եւ իր բո -
լոր ընկերներուն , նաև Հ. Յ. Դ. Նոր
Սերմանի կողմէ , խորին ցաւակցու -
թիւնները կը յայտնէ մեր վեթերան , մեծ
ընկերուն՝ Գերասիմ Բալայեանի կակալի
մահուան առթիւ : Եւ փոխան ծաղկեպը -
սակի հինգ Հազար Փրանք կը նույնիք Մը -
շակոյթի Տան Բալայեան թանգարան -
սրահն ընդութեան : (Տէս Ա. Էջ):

Բ. Ս. Մելիք - Բարսաղանեան փո -
խան ծաղկեպսակի կը նույնիք 1500 Փր.
Մշակոյթի Տան Գերասիմ Բալայեան սր -
ահնին (տես Ա. Էջ) (ստանալ «Յառա -
ց»էն) եւ 1500 Փր. «Յառաց»ի բարզա -
ւանման :

Լիլին - Հ. Յ. Դ. «Վարանդեան» կո -
միունի եւ ընկերները կ'ողբան կորուսոր
վեթերան եւ սիրելի ընկերուն՝ Գերասիմ
Բալայեանի , եւ կը խոնարհին անոր յի -
շատակին առջեւ :

Հ. Յ. Դ.

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

ՎԱԼԱԿՅՈՒՄ - Հ. Յ. Շրջ. «Քրիս -
տափոր» կոմիտէն ընկերան ընդհ. ժո -
ղովը այս Շաբաթ երեկոյ , ժամը 20:30 -
ին , Աշարօնեան ակումբը : Պարտուրիչ
ներկայութիւն : Կարեւոր օրակարգ :

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒ

ՈՒՂԱԴՐՈՒԹԻՒԹԵՐԱՆ

Մեր բաժանորդներուն կը զրկենք շէք -
փուրաներ , իրենց հաշվաներով , դիւրա -
ցնելու եւ կանոնաւորելու համար իրենց
Հաշիւնները : Հատզէնետ պիտի ստիպուինք
դաղրեցնել այն բաժանորդներունթերթե -
րը որոնք չեն պատասխաներ մեր դիւրու -
թիւն :

Ծնորհակալութիւն մէր բոլոր այն բա -
ժանորդներուն որոնք իրենց կանիքին եւ
կանոնաւոր վաճրումներով կ'օժանդակեն
թերթին կանոնաւոր հարաբերակութեան :
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՀԱՎԱՐ

ԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐ

ՀԱՅ. ԱՄՍԱԹԵՐԵՐ ԲԺՇԿՈՒԹԵՐԵՐ
ԽՄԲԱԿԱԿԱՆ

ԽՄԲԱԿԱԿԱՆ ՀԱՅ

ԽՄԲԱԿԱԿԱՆ

ՅԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

**ԸՆԿ. ԳԵՐԱՍԻՄ ԲԱԼԱՅԵԱՆԻ
ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՐԹԻՒ**

Սէնթ էթիէն — Հ. Յ. Դ. «Անտոք» հնթակոմիտէի ընկերները կը սղան յաւէտ ողբացեալ, յեղափոխական ֆիսայի և քաղաքական անհկուն գործիչ ընկեր Գերասիմ Բալայեանի մահը եւ կը խոնարդին անոր թարմ շիրիմին առջեւ :

ԿՐԵՆՈՎԼ. — Հ. Յ. Դ. Եօթնեղրայրեան ենթակոմիտէն կը սղայ ընկեր Գերասիմ Բալայեանի կոկալի մահը եւ երկուութեամբ կը խոնարդի վեթերան ընկերով թարմ շիրիմին առջեւ :

ԱՅՅ**ՓԵՐ ԼԱՇԷ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ**

Հ. Յ. Դ. Դաշնակցութեան Պէլվիլ Ռուսում խումբը նախորդ տարիներուն մման, յարզանքի այց մը կազմակերպած է՝ Փէր Լաշէ զերեզմանատունը հանդչում մէր մէծ ընկերներ եւ աղջային գործիչ ներ:

Ա. ԱՀԱՐՈՆՆԵԱՆԻ, Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ, ՌՈՒԲԵՆՆԻ, ԶՕՐ. ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ, Ա. ԽԱ-ՏԻՍԵԱՆԻ, Գ. ՕՏԵԱՆԻ եւ ՏԻԳՐԱՆ ԲԵԳԱՍՏԵԱՆԻ թանկագին չերիմունքուն: Այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը 3ին: Հաւաքավայր կամպեքայի մէծ դրան առջեւ:

Կը հրաւիրուին փարիզեան շրջանի ընկերներն ու հայրենակեցները: Մէթրո՝ կամպեքա:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

Մշակութային Միութեան Փարիզի մասնաճիշտին ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ 21 Նոյեմբեր, Շարաթ դիշեր, ժամը 8.30ին, Քատէ որձարանին վերնայրէ:

Օրակարգ՝ 1. Վարչութեան համարա- տուրիթինը եւ իրածարականը: 2. Նոր ընտրութինը եւ քելադրութիններ:

Կը խնդրուի որոշեալ ժամուն ներկայ ըլլալ:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՌԵԶԱԿԱՎԱՐԻՔ

Ա.ՅՈՒՐՎԻ. — Այրի Տիկին Մարգա- րիտ Մելքոնեան եւ զաւակները՝ Տէր եւ Տիկին Սեղ Մելքոնեան, Տէր եւ Տիկին Ժողիկ Մելքոնեան, Պ. Զաւէն Մելքոն- եան, Տէր եւ Տիկին Պետրոս Պետրոսեան, Տէր եւ Տիկին Արտաւազ Համբարձում- եան, չնորհակալութիւններ կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք ծաղկեպսակով, հա- ռագով, նամակով եւ իրենց ներկայու- թեամբ մասնակից եղան իրենց կոկիծին տարաբախում:

ՅՈՎԱԿԻՄ ՄԵՔՈՆԵԱՆԻ ժամունան առթիւ:

ՀՈԳԵՇԱՆԳԻԱՏ

ԱՐԵԱԿ ԶՊԱՆԵԱՆԻ ՅԻՆԱՏԱԿԻՆ Փարիզի հայկական երջախուութիւն խնդրանքով այս կիրակի, Փարիզի եկեղեց- ւոյ մէջ պիտի կատարուի քառամայի Ս. Պատարագի մատուցմամբ հոգեհանգստ- եան պաշտօն, Արշակ Զպանեանի մահ- ուն հինգերորդ տարելիցին առթիւ:

Կը հրաւիրուին հանդուցեալին յիշա- տակը յարդողները:

ՅԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պօղոսեան եւ Աւետիսեան ընտանիքնե- րը ցաւակցութիւն կը յայտնեն Մարտիլի թեմիրեան ընտանիքին իրենց սուզին առ- թիւ:

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Հայ կարմիր Խաչի Ֆէսանիլիէի օդո- փոխութեան կայանին կը նուիրեն ։

Ա.էքսանեան ընտանիք (Խիս լէ Մուլի- նո) երկու հազար Փրանք, Տէր եւ Տիկին Զատիկեան երկու հազար, էքտիկեան ըն- տանիք 1500, Տէր եւ Տիկին Բէչմիլի- եան հազար, Պ. Եարուեան հազար, Պ. Ֆէրհատեան 900, Տիկին Քարեան 500, Տէր եւ Տիկին Գասպարեան 500, Պ. Բէր- լոշեան 500 Փրանք :

Հայ կարմիր Խաչի Փարիզի գարմանա- տան կը նուիրեն ։ Տէր եւ Տիկին Մա- յիսեան հազար Փրանք, Պ. Գիսեան հա- զար, Տէր եւ Տիկին Մանկիկեան, Տէր եւ Տիկին Պէնտիկան, Տէր եւ Տիկին Մելքոն- եան, Պ. Մուշմուլեան 500ական Փրանք:

ԱՌԻԹԷՆ ՕԴՏՈՒԵՑԻՔ

1960էն առաջ (Առո Փրանք) փակեցէր ձեր քամանրազրութեան բոլոր առկայի հաշիմերը:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ.**ՀԱԿԵՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ**

—

ՇԱԿԻԼ. — Հ. Յ. Դ. «Արդութեան» խումբը ընկերական ժողովը այս Շարաթ երեկոյ, ժամը ճիշդ 9.30ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ԿՐԱՆՈՎԼ. — Հ. Յ. Դ. Եօթնեղրայր- եանի ընդհանուր ժամը 21ին, դողովի սրահին մէջ: Կարեւոր օ- րակարգ:

ՎԱԼԱՍԻՍԻ Հ. Յ. Շըլ. «Քրիստո- փոր» կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը յետաձգուած է, ուրիշ օրուան:

Հ. Մ. Ը. Մ.

Մարսէլի Հ. Մ. Ը. Մ. Միութեան եղա- սկի պարաւանդաւ տեղի պիտի ունե- նայ Եեկատեմբեր Ծին, Շարաթ երեկոյ, Սպան ուր Ալիհամպարայի մէջ: Կազմա- կերպութիւններէ կը խնդրուի նկատի առն թուականը:

Կ. ՄԵԶԵԱՆԻ

Երկերու հրատարակիչ յանձնախումբը լույս ընծարած է Ա. Հատորը

ԵՕԹ ԶՐԿԵԱԼՆԵՐ**ԵՒ ԵՕԹ ՕԴՏԵԱԼՆԵՐ**

(Խմաստասիրական հեմբարներ) Կիմել հայ գրավաճաներուն: Գաւառի համար՝ Պ. Ա. Քէսուէհանի, (Ֆօթօ Ռէքս, Մարտիլ): Գիմ 600 Փրանք:

ՇՈՒՏՈՎ ԼՈՅԾ Կը ՏԵՄՆԵ

ԺՈՂ. Ա.Մ.ՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻՆԻ

—

Ամսագլխուն լոյս կը տեսնէ Յուլիս - Օգոստու թիւր (111 - 112), միշտ նոյն եւ այլազամ բովանդակութեանը:

Լեարդը աւանդութեան մէջ (Հայ - Բոյ) — Սպունդը կաղզէ տեսողութեան վրայ (Տնք. Հ. Կուտիսի). — Թութք — մայասը (Փրոփ. Սարպիսան):

Սպունդը թիւր (Տնք. Գուլմասան): — Զարաւութիւն (Տնք. Ազատանի). — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռիկեայ տանը ապաւանասած առնշնչ է կանչեալ (Տնք. Հ. Կուտիսի): — Արաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդական սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռիկեայ տանը ապաւանասած առնշնչ է կանչեալ (Տնք. Հ. Կուտիսի): — Արաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տնք. Շ. Այլիսան): — Սպունդ կանչեան սերնդա - գործութիւն (Տնք. Պահնծալի): — Դաշ - տանս կտրեցաւ (Փրոփ. Ա. Պիմէ):

Ռաւութիւն (Տնք. Ազատանի): — Միլիրը հրեայ կիներու մօտ (Տ

ՅԱՀԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

**ԸՆԿ. ԳԵՐԱՍԻՄ ԲԱԼԱՅԵԱՆԻ
ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՊԹԻ**

Այս Տիկին Մաքրուչ Տէօքմէծեան , Օրբորգներ Արփինէ և Յոլինէ Տէօքմէ - ձևան , Տիկին Ալիս և զաւակները Անի , ժան և Ժիրայր Տէօքմէծեան , Տէր և Տիկին Մարգասեան և զաւակները , Տէր և Տիկին Քրիստովոր Փիլոսիան (Հայաստան) , Տէր և Տիկին Գրիգոր Թեւանեան և զաւակները , սրբութ խորունկ ցաւով կը ծանուցանեն իրենց սրբելի ամուսնուն , հօր , հօրեղոր , քեռայրին , կնքանոր և ապականին :

ԱՄՐԳԻՍ ՏէօՔՄԷՃԵԱՆՆԵՐ

յանկարծական ժաման , 62 տարեկանին :

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատար - ուի Փարիզի Հայոց Ս. Յովհ . Մկրտիչ և կեղեցին , այս Շաբաթ առաջաւ , ժամը 10.45ին , և մարդինը պիտի ամփոփուի , Փեր Լաշէզի զերեցմանասունը իր բնանեկան դամբարանին մէջ :

Ա Յ Յ**ՓԵՐ ԼԱՇԷԶ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ**

Հ. Յ. Դաշնակցութեան Պէլվի Ռուսական խումբը նախորդ առքիներուն նման , յարգանքի այց մը կազմակերպած է՝ Փէր Լաշէզ զերեցմանասունը հանգչող ժեր մէծ ընկերներ և ազգային զործիւն - ներ :

Ա. ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ , Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ , Ռուբենի , ԶՈՐ. ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ , Ա. Խ. ՏԻՄԵԱՆԻ , Գ. ՕՏԵԱՆԻ և ՏԻԳՐԱՆ ԲԵՔԳՈՍԵԱՆԻ թանկակին վրեմներուն : Այս Կիրակի , կէսօրէ վերջ ժամը 3ին : Հաւաքալայր Կամպերայի մէծ դրան առջեւ :

Կը հրաւիրուի փարիքեան ըրջանի ըն - կերներն ու հայրենակիցները :

Մեթո՞ Կամպեր :

ԿՈՒԶՈՒԻ

Հայ ընտանիք որոնում է մի աղախին , հրաշալի կենսական պայմաններում , հեռախոսի թրիտոն 21.03 , 12ից 14 ժա - մեր :

ՀՈԳԵՎԱՆԳԻՒՍ

Յարանական Բանակի Հայ Նախկին Աղամակեան Բիութիւնը հոգեհանգստ - եան պաշտօն և Հանդիսաւոր պատարազ կատարել կուսայ այս Կիրակի առաւօտ , ժամը 9ին , Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ և կեղեցւոյ մէջ , ի յիշատակ Պատ - ույր Դաշտը ինկած իրենց ընկերներուն :

Արարութեան ներկայ Կ'ըլլայ Նախ - կին Ռազմիկներու նախարարին ներկայացնեցէն՝ ծերակուտական Օպէ :

Միանթիւնը կը հրաւիրէ իր ըոլոր ան - դամները , որպէսի իրենց ներկայու - թեամբ , անգամ մը եւ արտայայտն Հաւատարմութեան իրենց զդացումները հանդիպ զոհերու յիշատակին :

ԾՆՈՒՀԱԿԱԼԻՒ

Պ. Գառնիկ Կաստանեան խորին չոր - հակալութիւն կը յայտնէ իր աղնի բա - րեկամ և ազգականներուն որոնք իր եր - կարատեւ հիւանդութեան ընթացքին իր - ենց յարատեւ այցելութիւններով զինքը միթեացնելու :

×

Մարտիլի - Պուլքար Օտտոյի Ս. Յա - կոր Եկեղեցւոյ Կրօն . Ընկերութեան ընդհ . անդամական ժողովը այս Կիրակի կէօրէն նոր ժամը 2ին , սովորական Հաւաքատե - ղին : Կը ինդրուի Կրօն . Ընկերութեան ըոլոր անդամներին ներկայ դանուիլ : Կիստ կարեւոր օրակարդ :

- ՑՈՒՇԱՏԵՏՐ -

ՄԱՐՍԻՅՆ . Պուլքար Օտտոյի Ս. Յա - կոր Եկեղեցւոյ Կրօն . Ընկերութեան ընդհ . անդամական ժողովը այս Կիրակի կէօրէն նոր ժամը 2ին , սովորական Հաւաքատե - ղին : Կը ինդրուի Կրօն . Ընկերութեան ըոլոր անդամներին ներկայ դանուիլ : Կիստ կարեւոր օրակարդ :

ՀԱՅԵՐԻՆԻ ԴԱՍՄԻԹԱՅՑ

Ֆ. Կառլ . Խաչէ Տէսինի Ազգ . վարժա - րանի զասաւանդութիւնները սկսած են : Արպէս քաջալերութիւն հայեցի գաստիա - րակութեան , այս տարի զասաւանդու - թիւնները ըոլորովին ձրի են :

Ծնողքներուն կը մնայ իրենց իսկ օդ - տին համար շուտով արձանազրել իրենց զասակները :

Դասաւանդութիւնները ըստ սովորա - կանի տեղի կ'ունենան ամէն օր , երեկո - ները : Հինգչարթի՝ կէսօրէ ետք . ժամը երեքին սկսեալ , իսկ Շաբաթ օրերը երե - կոյեան ժամը վեցին եօթը :

Կը ինդրենք ծնողքներէն օգտուիլ ա - ռիթէն :

ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՀԱՅԵՒՍՍԱՀԱՅ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Վալանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկե - ղեցւոյ Ե. տարեկարձի առթիւ , այս Կի - րակի առաւօտ պիտի պատարակէ և քա - րոյէ :

Կարսովիկոսական Պատուիրակ

ՍԵՐՈՎԱՅ ԵՊԻՍԿ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Վալանի և շրջակայի հաւատացեալ ժողովուրդի կը հրաւիրուի ներկայ ըլ - լալու այս արարողութեան :

ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ**ՄԿՐՏՉ. ԵԿԵՂԵՑԻ ՄԱՐՍԻՅՆ**

Պաշտամունք՝ այս Կիրակի , Սէն ժէ - րու , ժամը 9.30ին : Ռիւ Ժէմափ՝ ժամը 10.45ին :

Կը քարողէ Վիրապատուիլ Հելվամեան :

ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆ. ԵԿԵՂԵՑԻ

8 bis, Rue des Ternes
Մեթո՞ Փորթ Մայո

Պաշտամունք այս Կիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Կամպանիա Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45ին :

Ապրութ Ս. Պատուիրակի առաւօտ ժա - մը 10.45

ՀԵԶՈՒԱԿԱՆ

ԲՅԱ ԹԷ

7.

Այս պրատումները, որոնք, հասկա-
չաղի ձեռով, կը կատարելին՝ ստուգելու
համար ոչ ամեռնացած տառերուն հնչա-
բանական ինքնութիւնը, ամէն անբաժ
որ, կարծես, կը մօտենան իրենց վախ-
ճանին, յանկարծ... կը հնանան իրենց
եղանակացութենէն : Պատմանոր :

Վասնդի հայ լեզուի մեծադոյն մասնա-
գէտներն անպամ շփոթութիւնը մը կը
մասնեն՝ երբ հարկ կ'ըլլայ ձշել թէ
ինչ ձայն ունէր, ի հնումն, տառերու
այս գործը, ոյ :

Մանօթէ, այժմ, երկու կանոն —

1.— Բառամէջ, ձայնաւորէ առաջ,
տրասանել օյ, — հոյակալ կարկալ հօ-
յակապ :

2.— Բառամէջ, բազմայնէ առաջ,
արասանել ույ, — ըոյն կարդալ բոյն :

Անասեան կը կարծէ թէ «ոյ հնչումը
գոյութիւն չենէր հին ժամանակ» : Ա-
պաշոյց՝ վրացերէն խոիրի (հայերէն
խոյը) բառին մէջ Ո ձայնը պահուած է
ամբողջական, առանց երբեք կազմելու
ՈՒ ձայնը: Խեկ երբ կը դանէ ՈՒ ձայնը
վրացերէն նիմուշի բառին մէջ (հայերէն
նիմոյշ), ինչպէս զարձեալ վրացերէն սա-
մուրի բառին մէջ (հայերէն սամոյշ),
կը համարի յետին զարձերու հնչումի վր-
կայութիւն :

Իր այս անսութիւնն ողէտք է հետեւ —

ցընել թէ ՈՅ զուգատու ձեւին մէջ ՈՒ
ձայնը կը պահէր իր ինքնութիւնը: Այ-
նպէս որ պահաւերէն մանակ, անշակ
բառերը, սկզբանար, հայ լեզուի մէջ կը
դրուէին մայնակ, անյշակ, և յետու-
բար, ՈՅ ձայնին ստացած ՈՒ նոր ձե-
ռուի, մունակ, անուշակ:

Ամուր չէ այս տեսութիւնը, մակա-
րած տառերու զուգաթեան պաշտպանու-
թեամբ: Զանց կ'առնենք այստեղ զննա-
դամառութիւնը, նաեւ... բացառութեանց
ցացակը, համելու համար բառավերչի
ՈՅ ձեւին:

« Բառավերջի ՈՅ (ձեւը) եւս կը մնայ
անորու», կը զրէ Անասեան: Եւրոպացի
հայուղէները, կ'աւելցնէ, համազօր
կ'ընդունին օ և իլրէք ձեւը: Վրացերէն
սարու բառը, հայերէն սարոյ (շնձ), չի
լուծեր հարցը, այն պահաւով որ վր-
բացերէնը չունի յ տառը զնելու համար
բառավերջը: Ասորէրէն ծագումով Ար-
դեսոյ անձնանուան ուղղագրութիւնը եւս
լուծում չի բերեր :

Անս այս անսութիւնն մէջ, Անտո-
նան յանդուրէն կ'եղակացնէ թէ «աս-
բակոյ» չկայ որ ՈՅ եւ ՈՅ իրարու հա-
մագիր ձեւեր են եւ ինչպէս որ բառ-
վերջի ԱՅ ընդունուած է իր բառավերչ-
իւնուր, նոյնպէս ուղարկութիւնը է նաեւ

մասնական է, այստեղ, զիտել
Յետու անուան հայերէն ստացած ձեւը:
Բաս աստրականին՝ ունինք նաեւ Յիշով
ձեւը: Անուանայիրջի ՈՒ եւ ՈՎ ձեւերը
մինք կը ուրիշն, մանաւանդ երբ կը յի-
շենք թէ ին կերչաւութեամբ բառերու
արասանութիւնը տեղի տուած է վէճե-
րու, — օրինակ, զուք ի՞նչպէս կը կար —

(*) Նոյն ձեւով՝ Հ տառին յառաջա-
դիր յաւելումը, իրեւ սաստկացուցիչը,
— զօր՝ հարցը, լու՝ հրու, եղի՝ հեղի՝,
ույ՝ հուժկու, սկեցէք-հուկեցէք (Մասթ-
րջ. 38): Անինիք այլ սաստկացուցիչ տա-
ները եւ ապդու :

(**) Հիւն տառանուան մէջ Հ տառը
սաստկացուցիչը է արդիօֆ, սկզբնական
հինումը՝ իւն :

(***) Հոյ տառին տեղ հիւն դրուած է
Ասաւու լուսոյ, Այսօր անձաւ, Արար-
վերջի ԱՅ ընդունուած է իր բառավերչ-
իւնուր, նոյնպէս ուղարկութիւնը է իւն

այսինքն թէ «բառավերջի Յ տառը հնչա-
կան արժէք ունէր» թէ ... ԱՅ, թէ ... ՈՅ
վերջաւութեամբ բառերու եւ անձնա -
նուններու մէջ :

Այստեղ, պրատումները ամբողջացնե-
լու համար, հարկ կը համարիմ արձանա-
գրել բառավերջի ՈՅ ձեւին մէկ նմուշը,
իրապէս անլուծելի, — հոյոյ ։ Այս բառը
կուզայ շոյ բառէն, որու սկիզբը զրուած
է Ն տառը իրերեւ սաստկացուցիչը (***),
ինչպէս անլուծելի կը իրարիմ մինչուրիմ,
եւ ուրեմն շոյ ։ Այս բառը կուզայ մասնա-
գէտի ՈՅ ձեւը, ի հոյոյ ։ Այս բառը կուզայ մասնա-
գէտի ՈՅ ձեւը:

Բազմաթիւ տառեր կան Ո տառին սի -
րահար թէ արական մակար բառավերջը, —
Զ, Յ, Յ, Ի, Ի, Ո տառերու ։ Այս բառը կուզայ մասնա-
գէտի Յ ձեւը:

Այստեղ մէկ տառը կարծած է սաստկա-
ցուցիչը (***):

Այս ամանը կը միանը մասնա-
գէտ ձանութ ամանարկանիւնը, ոհ սորու-
մանը կը կարծէ թէ արական մակար բառավերջը:
Այս ամանը մասնա-
գէտ մասնական է ամանարկանիւնը:

Կիւսակ հարսին սիրով կիզու,
Մարգարայն եւ լուսասուր (***):

Այստեղ մէկ տառը կարծած է սաստկա-
ցուցիչը (***):

ՅԱՐԱԳԱ ԱԹՈՒՌՈՅ

(Դ. եւ վերջին մաս)

Հինէն ի վեր զոյութիւն ունի արհա-
մարհանքը ընդուշ երկու դասակարգի, —
մէկ կողմը անհնաք որ գրական են նիւթա-
կան հարանութեամբ լցնելով իրենց ան-
տուկը, միւս կողմը անսունք որ գրական

իրենց անտուկը կամաց լցնելով իրենց ան-
տուկը:

Ներթանական մասուկութեամբ կամաց լցնելով իրենց անտուկը:

Մարմար է ամսական մասուկութեամբ կամաց լցնելով իրենց անտուկը:

Մարմար է ամսա

ՅԵՐԱՇ

Օ Ր Ա Թ Ի Ւ Թ

Հիմնադր՝ ՇԱԿԱՐԾ ՄԻՍԱՔԻԱՆ

35ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 8655 35ԵՄ ԱՆՆԵ

Le PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN en EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, Rue de Trévise - PARIS-9^e

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Téléph. : PRO. 86-60
C. C. P. Paris 15069-82

ԲՈԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանս և Հայարակացնութիւն, տար. 4000 ֆր. վեց. 2200
Արտասահման՝ տարեկան 5000 ֆրանք՝ Հայոց 20 ֆր.

ԶՈՐԵՔԱՐԱՔԻ

25

ՆՈՅԵՄԲՐԻ

MERCREDI

25 NOVEMBRE

1 9 5 9

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 15ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 4456

ՀԱՅԱՐԱԿԱՅ ՇՈՒԿԱՅԻ

«ՎԵՃ» ԵՐԵ ՈՐՈՇԵՑԻՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵԱԿԱՆ
ՄԻԱՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ՝ ԱՆԳԼԻԱՑ ՀԵՅ

Միացեալ եւրոպայի վեց երկիրներու Արտաքին նախարարները Սթրագուրիկի մէջ ժողով մը զումարելով ճշգրին իրենց քաղաքական յարաբերութեանց և զանակը, որտէ ոչ ոք գեղոն կը մնայ: Բոլոր երկիրներն ալ զու են այս արդինքն: Հունասայի եւ Պետքոյ յարցուցիչ պահու անհետացած է, քանի որ մնայուն զրանենակը պիտի չաստատուի Փարիզի մէջ:

Արգարեւ, Փարիզի մէջ մնայուն դրա սենակի մը պահելու ծրագրի մը կար, բայց Պետքոյ եւ Հունասայ վերապահն է ին, մտածելով թէ այլ պարագային եւ բաղական վերապահն հաստատութիւն ներն ալ կրնային Փարիզ տեղաւորուիլ:

Այս ուղղութեամբ հարապահուած գեկոյցը կը չեշտ նաև թէ «ՎԵՃ» երու քաղաքական յարաբերութիւնները ոչ մէկ ձեւով իրամաս մը պիտի բանան Անդիրոյ եւ Հայարակաց ։ Նուկայի երկիրներու միջեւ: Այս մասին խօսուած էր արդէն նոյեմբեր 11ին, երբ Անդիրոյ Արտաքին նախարար Սթրիին Խօյու Փարիզ կը դուռէր:

Միացեալ վեց նախարարները որոշեցին նաև որ իրենց երկիրները քաղաքական թէ տնտեսական մտրելու մէջ հաւասարագութէն միջու միակում պիտի ըլլոն, ինչ զիս յարաբարեց ինտալոյ ներկայացուցիչ եւ հակառակութիւնները:

Հայարականուած գեկոյցը կը միշտա կը նաև համար համաձայնութիւնները:

1.— Արտաքին վեց նախարարները որոշեցին իրամաս միջու յամախակի խօսկութիւնները ունենալ մէջ հավագային շուրջուած վայրի մը մէջ: Դնապաններու կամ բարձրաստիճան գիւտանդիսներու ժողովներու մէջ կրնան պատրաստուիլ Արտաքին նախարարներու հանդիպում գործունելութիւնը եւ միջազգային առաջարկի առաջնորդութեանց շուրջը: Այս հանդիպումներու ընթացքին պիտի քննուին նաև եւրոպական հայարակապետութեանց գործունելութիւնը եւ միջազգային առաջարկի առաջնորդութիւնը կը առաջին մը մէջ:

2.— Վեց երկիրներու Արտաքին նախարարները երնք ամիսը անդամ մը ժողով պիտի զումարելու միջամասնութեամբ որոշուած վայրի մը մէջ: Դնապաններու կամ բարձրաստիճան գիւտանդիսներու ժողովներու մէջ կրնան պատրաստուիլ Արտաքին նախարարներու հանդիպում գործունելութիւնը կը առաջին մէջ:

3.— Քաղաքական այս խօսակցութիւնները Արտաքին նախարարներու եւ Արեւմու եւան եւրոպայի Միութենէն զարտնի պիտի չպահուին ։ այս կազմակերպութիւնները երբ փափաքին՝ տեղակ պիտի պահուին առուած որոշումներէն:

4.— Եւրոպական Հայարակապետութեան բարձրագոյն իշխանութեանները տեղեակ պիտի պահուին առուած որոշումներէն կրնան հաւաքարութեանց շուրջուած իշխանութեանները:

5.— Արտաքին նախարարները քըն նեցին Հայարակաց ։ Նուկայի տնտեսական գործակցութեան սերտացման հետ կոպ ունեցող զանազան հարցեր:

6.— Միացեալ եւրոպայի ծրադրին պահուած առջ ու շուրջուած իշխանութեաններէն կրնան հաւաքարութեանց շուրջուած իշխանութեաններէն:

7.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն կրնան հաւաքարութեանց շուրջուած իշխանութեաններէն:

8.— Արտաքին նախարարները քըն նեցին Հայարակաց ։ Նուկայի տնտեսական գործակցութեան սերտացման հետ կոպ ունեցող զանազան հարցեր:

9.— Միացեալ եւրոպայի ծրադրին պահուած առջ առջ ու շուրջուած իշխանութեաններէն կրնան հաւաքարութեանց շուրջուած իշխանութեաններէն:

10.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

11.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

12.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

13.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

14.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

15.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

16.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

17.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

18.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

19.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

20.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

21.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

22.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

23.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

24.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

25.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

26.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

27.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

28.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

29.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

30.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

31.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

32.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

33.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

34.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

35.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

36.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

37.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

38.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

39.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

40.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

41.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

42.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

43.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

44.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

45.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

46.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

47.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

48.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

49.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

50.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

51.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

52.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

53.— Արտաքին նախարարները քըն իշխանութեաններէն:

54.— Արտաքին նախարարները քըն

ՃՆՈՐՀԱԿԱԼԻՒՔ

Վեգիրեան, կոթողեան, Ֆիշէր լուսու -
նիքերը և բոլոր ազգականները չնոր -
հակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց
որոնք անձամբ, զրաւոր ցաւակցութիւն
յայտնեցին
ԱՅԲԻ ՏԻԿ. ՓԱՄԱՆՁԵՄ ՎԵԳԻՐԵԱՆ
մահուան առթիւ:

ՆԱԱԾԻ ՈՒԽԵՆԱԱ

ԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆԵՐԸ ԿԵՐՊԵՆ
(ՍՈՐՊՈՒՆԻ ՄԵՋ)

ՄԱՐՏ 13 ԻՆ

ՓԱՐԻԶԻ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԲՆԵՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Փարիզի և չափակաց Հայոց Առա -
քելական եկեղեցւոյ Կրօն. Ընկերակցու -
թեան ներկայացուցչական ժողովը նո -
յեմբեր 18ի նիստին մէջ ընտրուած ընտ -
րուական յանձնաժողովը, կը տեղեկացնէ
որ ժողովի ապակային նոր ընտրութիւն
պիտի կատարուի:

Բներկացութեան անդամներէն անսնոք
որ չեն վճարած իրենց տարեվճարները,
հաճին մինչեւ Դեկտեմբեր 7, 1959, փա -
կել իրենց հաշիւները և ոսանալ համա -
պատասխան ընկալուիր:

Դիւմն Ընտր. Յանձնաժողովի
(Կնիք)

ԼԱՑՍ ՏԵՍԱՅ

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ

ՃՈՂ. ԱՄԱՍԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբագիր՝ Շ. ԱՅՐԴՈՒՆԻ

Ամսագլուու լոյս կը տեսմէ Յուլիս -
Օգոստոս թիւր (111 - 112), միշտ նոյն
եւ պայտան բովանդակութեամբ:

Լեարդը աւանդութեան մէջ (Հայ -
Բոյճ) — Մասնագիր կ'ազդէ տեսուութեան
վրայ (Տոք. Հ. Կուտիս). — Թութք —
մայսուր (Փրոֆ. Սարուլամեան). —

Մանդական թունաւորումներ (Տոք. Գալ -
լուանան). — Ի՞նչ զիտէք զարեջուրի
ժամկին (Տոք. Աշշեան). — Պալար ա -
կանչի և քիթի մէջ (Տոք. Սինէմարի). —

Մասիս լեռը ծնի թէ աղջիկ (Քաղ -
հան). — Մասիս լեռը (Գուլմասեան). —

Զրահարութիւն (Տոք. Ազատանի). —
Խլիքը հրեայ կիներու ժօտ (Տոք. Շ. Այլազեան). —

Արուեստական սերնդա -
գործութիւն (Տոք. Պանձալի). — Դաշ -
տան կտրեաւ (Փրոֆ. Ա. Պինէ). —

Ուկեայ տասնարաննայ (Տոք. Հիմ -
պէր). — Վարունել (Շ. Նարդունի). —

Արուեստական չնչառութիւն (Խաչունի). —
Խնամեցէք ձեր մաղերը — Խնդալը
գործան. — Համի և հաւկիթի ժամին:

Պատրաստութեան մէջ է Սեպտեմբեր -
Հոկտեմբեր թիւր:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵ -
ՐԸ. — Տարեկան բաժնեգիր 1500 Փրանի,
արտասահման՝ 2000 Փրանի, (Երկու տա -
րեկանը միաժամանակ վնարողին համար՝
3750 Փրանի):

Դիմել այս հասցեով եւ անունով (գան -
ձումները դիւրացնելու համար՝ ուշա -
դրութիւն ուղղացրութեան). —

Ch. Aivazian
Այս յօրական
32, Rue de Trévisé, Paris (9)

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՐԾԻ ՀԱՍԱՐ

ՅԱ Ա Ա Զ

PARIS - IX

32, RUE DE TRÉVISE

TEL. : PRO. 86-60

*

ԻՆԱՄԻՒԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՊԱՍՏԱԿՈՐ ԳԻՆԵՐ

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ԽՍԻԻ ՄԵՋ

Կը տոնուի հայկելույթով մը, այս կե -
րակի ժամը 6ին, Խրիմեան ակումբը :
Կը խօսի ընկ Խ. ՄԿՐՑԻՉԵԱՆ
Գեղարվեստական բուժին :
Մուռը՝ 1000 Փրանի :

Հ. Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ
ՈՒ ՔՐԻՍՏՈՓՈՐ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆԻ
ՀԱՐԻԿԱՄԵԱԿԸ

Նուխաձնուաթեամբ Հ. Յ. Դ. Նիսի
Գէսորդ Զավուշ խումբը եւ հովանուուրու -
թեամբ Մարսէլի Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմի -
տէի :
Նիսի մէջ Այս կիրակի, ժամը 15ին :
Կը տոնուի քէյանդանով մը :
Օրէկ Մքրիպի շքեղ սրահին մէջ :

20, Ավրինի ժերօն Քէմանսո, Նիս :
Կը նախագահէրնէ. ԳԱՐԵԳԻՆ, ԳԵՂՐԳԵԱՆ
Կը խօսի Վ. ՄԽՄԹԻՔ :

Գեղարվեստական բաժնին իրենց ժամ -
անցութիւնը կը բերեն Օր. Շաբէք Գաբրիէլ
Ռիմիկան, մասնանութիւն, նուազ -
արորտէն Ալօնանան հզրայիններ :
Թէրասուանի ծախսերու ժամնակու -
թիւն 500 Փրանի :

Հ. Յ. Դ.

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ. — Հ. Յ. Դ. Փոթորիկի խումբի
ժողովը այս Հիդշարթի իրեկուն ժամը
ճիշդ 21ին, նոյն հաւաքատաղին : Շատ
կարեւոր օրակարու:

ՃՆՈՐՀԱԿԱԼԻՒՔ
ԱՄԲՈՒՆՎԻ. — Այրի Տիկին Արշալոյս
Մութավիլ կանութեան եւ զաւակները, Տէր
Տիկին Հապական կանութեան կամաց ժամունութիւնը առ 1959 թիւր առ 1960 թիւր առ 1961 թիւր առ 1962 թիւր առ 1963 թիւր առ 1964 թիւր առ 1965 թիւր առ 1966 թիւր առ 1967 թիւր առ 1968 թիւր առ 1969 թիւր առ 1970 թիւր առ 1971 թիւր առ 1972 թիւր առ 1973 թիւր առ 1974 թիւր առ 1975 թիւր առ 1976 թիւր առ 1977 թիւր առ 1978 թիւր առ 1979 թիւր առ 1980 թիւր առ 1981 թիւր առ 1982 թիւր առ 1983 թիւր առ 1984 թիւր առ 1985 թիւր առ 1986 թիւր առ 1987 թիւր առ 1988 թիւր առ 1989 թիւր առ 1990 թիւր առ 1991 թիւր առ 1992 թիւր առ 1993 թիւր առ 1994 թիւր առ 1995 թիւր առ 1996 թիւր առ 1997 թիւր առ 1998 թիւր առ 1999 թիւր առ 2000 թիւր առ 2001 թիւր առ 2002 թիւր առ 2003 թիւր առ 2004 թիւր առ 2005 թիւր առ 2006 թիւր առ 2007 թիւր առ 2008 թիւր առ 2009 թիւր առ 2010 թիւր առ 2011 թիւր առ 2012 թիւր առ 2013 թիւր առ 2014 թիւր առ 2015 թիւր առ 2016 թիւր առ 2017 թիւր առ 2018 թիւր առ 2019 թիւր առ 2020 թիւր առ 2021 թիւր առ 2022 թիւր առ 2023 թիւր առ 2024 թիւր առ 2025 թիւր առ 2026 թիւր առ 2027 թիւր առ 2028 թիւր առ 2029 թիւր առ 2030 թիւր առ 2031 թիւր առ 2032 թիւր առ 2033 թիւր առ 2034 թիւր առ 2035 թիւր առ 2036 թիւր առ 2037 թիւր առ 2038 թիւր առ 2039 թիւր առ 2040 թիւր առ 2041 թիւր առ 2042 թիւր առ 2043 թիւր առ 2044 թիւր առ 2045 թիւր առ 2046 թիւր առ 2047 թիւր առ 2048 թիւր առ 2049 թիւր առ 2050 թիւր առ 2051 թիւր առ 2052 թիւր առ 2053 թիւր առ 2054 թիւր առ 2055 թիւր առ 2056 թիւր առ 2057 թիւր առ 2058 թիւր առ 2059 թիւր առ 2060 թիւր առ 2061 թիւր առ 2062 թիւր առ 2063 թիւր առ 2064 թիւր առ 2065 թիւր առ 2066 թիւր առ 2067 թիւր առ 2068 թիւր առ 2069 թիւր առ 2070 թիւր առ 2071 թիւր առ 2072 թիւր առ 2073 թիւր առ 2074 թիւր առ 2075 թիւր առ 2076 թիւր առ 2077 թիւր առ 2078 թիւր առ 2079 թիւր առ 2080 թիւր առ 2081 թիւր առ 2082 թիւր առ 2083 թիւր առ 2084 թիւր առ 2085 թիւր առ 2086 թիւր առ 2087 թիւր առ 2088 թիւր առ 2089 թիւր առ 2090 թիւր առ 2091 թիւր առ 2092 թիւր առ 2093 թիւր առ 2094 թիւր առ 2095 թիւր առ 2096 թիւր առ 2097 թիւր առ 2098 թիւր առ 2099 թիւր առ 2010 թիւր առ 2011 թիւր առ 2012 թիւր առ 2013 թիւր առ 2014 թիւր առ 2015 թիւր առ 2016 թիւր առ 2017 թիւր առ 2018 թիւր առ 2019 թիւր առ 2020 թիւր առ 2021 թիւր առ 2022 թիւր առ 2023 թիւր առ 2024 թիւր առ 2025 թիւր առ 2026 թիւր առ 2027 թիւր առ 2028 թիւր առ 2029 թիւր առ 2030 թիւր առ 2031 թիւր առ 2032 թիւր առ 2033 թիւր առ 2034 թիւր առ 2035 թիւր առ 2036 թիւր առ 2037 թիւր առ 2038 թիւր առ 2039 թիւր առ 2040 թիւր առ 2041 թիւր առ 2042 թիւր առ 2043 թիւր առ 2044 թիւր առ 2045 թիւր առ 2046 թիւր առ 2047 թիւր առ 2048 թիւր առ 2049 թիւր առ 2050 թիւր առ 2051 թիւր առ 2052 թիւր առ 2053 թիւր առ 2054 թիւր առ 2055 թիւր առ 2056 թիւր առ 2057 թիւր առ 2058 թիւր առ 2059 թիւր առ 2060 թիւր առ 2061 թիւր առ 2062 թիւր առ 2063 թիւր առ 2064 թիւր առ 2065 թիւր առ 2066 թիւր առ 2067 թիւր առ 2068 թիւր առ 2069 թիւր առ 2070 թիւր առ 2071 թիւր առ 2072 թիւր առ 2073 թիւր առ 2074 թիւր առ 2075 թիւր առ 2076 թիւր առ 2077 թիւր առ 2078 թիւր առ 2079 թիւր առ 2080 թիւր առ 2081 թիւր առ 2082 թիւր առ 2083 թիւր առ 2084 թիւր առ 2085 թիւր առ 2086 թիւր առ 2087 թիւր առ 2088 թիւր առ 2089 թիւր առ 2090 թիւր առ 2091 թիւր առ 2092 թիւր առ 2093 թիւր առ 2094 թիւր առ 2095 թիւր առ 2096 թիւր առ 2097 թիւր առ 2098 թիւր առ 2099 թիւր առ 2010 թիւր առ 2011 թիւր առ 2012 թիւր առ 2013 թիւր առ 2014 թիւր առ 2015 թիւր առ 2016 թիւր առ 2017 թիւր առ 2018 թիւր առ 2019 թիւր առ 2020 թիւր առ 2021 թիւր առ 2022 թիւր առ 2023 թիւր առ 2024 թիւր առ 2025 թիւր առ 2026 թիւր առ 2027 թիւր առ 2028 թիւր առ 2029 թիւր առ 2030 թիւր առ 2031 թիւր առ 2032 թիւր առ 2033 թիւր առ 2034 թիւր առ 2035 թիւր առ 2036 թիւր առ 2037 թիւր առ 2038 թի

զերսի : Համաստեղի այս գործին նույր - ռանձ այս աշխատութիւնը գրած էր 1941-ին և առաջին անգամ լրյա կը անսնէր «Ակոս»ի 1957 տարուան թիւ 9ին մէջ եւ «Հայկան» քննադատական երկեր»ուն էջ : Տասներկու էջերն էօթը էջերը բահակարան են բովանդակաթերեան, եւ չինք էջերը միայն՝ զործին քննադատութեան : Եղալացաւթիւնն այս է որ «Այս ակաց չկայ չափակցութիւն», մինչդեռ արևուափ զործին ներգանչակ զպացում է ստեղծում : Չափի դրացումը պակաս . իր բնոյին է մասնակի յօրինում . պատկեր, հաստում, ամրազութիւնը թերի ու երջա պատճառ՝ անզօրութիւն իշխելու նիւթին . ճաշակի թերութիւն, — երկան եւս կան, չափականցութիւն, անսնն երեւակարաւթիւն :

Հեղինակներուն մտքն չանցածը զու չափու եւ ուղարկութիւն տուով զրական քննադատն է Ներ Ազգական : Համաստեղի «Տամար Մաքրականը » այդ ձեւով մէկ հարանուած է, անոր մէջ զանելով հայ ժողովուրդի գժրախառութիւնը, հայկական յուսախառութիւնը եւ հիմաթափութիւնը :

Գրական քննադատութիւնը երկու համբարդ կը յառաջնահայ : Առաջինը ինիրով, երկրորդը՝ համադրութիւնով : Շատ լրսակ է այս մեթոսը : Նիւթը, ուրիշ բառով զրախօսութիւնն է, որ կը ասամանափակուի միայն նիւթը, տուրի զրական ներկայացնելով, իր բոլոր ժամբաժանութիւններուն մէջ : Երկրորդը՝ համազրութիւնն է, աչքի տոքեւ ունենալով տրուած տուրի կամ, քննադատը կը համար բոլոր անդամանութիւններուն մէջ մտնելու :

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵՍՆ (Մեացեալը յաջորդով)

ԱՆՐԻ ԹՐԱՒՅՑԻ ՍՈՒՐԵ

Ն. Աղրաբեան ներկայացուցիչն է այս մեթոսին, որ հաւասարապէս կ'օգագա զործի թէ նիւթը եւ թէ համարքական եղանակը, յանդելու համար եղակացութեան :

Շատ հետաքրքրական հարց մըն է, թէ ի՞նչ ընթացք պէտք է անէ մէր զրականութիւնը : Ն. Աղրաբեանի պէս քննով, սրբառով, ամէն երեսոյթի հոգերանական ու փիլսոփայական տեսակէտներով մօտեցող զրական քննադատութիւնով, միայն է այս պատճենութիւնը, առաջարկութիւնը և առաջարկութիւնը : Այս պատճենութիւնը, միայն է այս պատճենութիւնը, առաջարկութիւնը և առաջարկութիւնը : Այս պատճենութիւնը, միայն է այս պատճենութիւնը, առաջարկութիւնը և առաջարկութիւնը :

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵՍՆ (Մեացեալը յաջորդով)

ԱՆՐԻ ԹՐԱՒՅՑԻ ՍՈՒՐԵ

Ա. Աղրաբեանի քննադատութիւնը հու գերանական է . երեսմն մէկ բառով կը յամասական ու փական ստուգի մէջ կամ արձակական ու կամ արագ մը կատարու զերը, երբ ուրիշ մէր պէտք պիտի ունենալին մտնրաժամանութիւններուն մէջ մտնելու :

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵՍՆ (Մեացեալը յաջորդով)

ԱՆՐԻ ԹՐԱՒՅՑԻ ՍՈՒՐԵ

Ա. Աղրաբեան ներկայացուցիչն է այս մեթոսին, որ հաւասարապէս կ'օգագա զործի թէ նիւթը եւ թէ համարքական եղանակը, յանդելու համար եղակացութեան :

ՄԿՐՏԻՉ ՊԱՐՍԱՄԵՍՆ (Մեացեալը յաջորդով)

ԱՆՐԻ ԹՐԱՒՅՑԻ ՍՈՒՐԵ

Ա. Աղրաբեան ներկայացուցիչն է այս մեթոսին, որ հաւասարապէս կ'օգագա զործի թէ նիւթը եւ թէ համարքական եղանակը, յանդելու համար եղակացութեան :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՀԱՅ - ԲՈՅՃ, թիւ 211 - 212, Յուլիս Օդուուս 1959 : Ճախ բավանդակութեամբ : Խմբակի՝ Շաւարչ Նարդունի :

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ընդդիմադիր շարժումի պարագուի գորավար Տեղական լուսառնի մէջ յայտարարեց թէ այսօր իր երկրին մէջ զինաւու յեղափոխութիւն մը շատ աւելի հաւանական է, քան չինդ կամ տառ տարի առաջ :

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ երկրներու կազմակեր - պուտեան մակութային խորհուրդի եր - բրոդ համագումարին մէջ Փորթօ - Ար - քոյի կառավարիչ Մարէն յայտարարեց թէ եւրոպայի եղած Մարշալ ծրագրին նման անհանգույն օդութեան ծրագրի մը պէտք է ըլլայ Հարաւային Ամերիկայի երկրներուն համար :

ԱՆԳԼԻՅԱՆ Արտաքին նախարարութիւնը հաստատեց այն լուրը, որու համաձայն Սէուտական Արարիոյ և Լուսառնի մէջ ըստակցութիւններ սկսած են զիւանազի - տական յարաբերութեանց վերահս - տառման համար: Երկու երկիրներուն ներ - կայացուցիչները իրենց խորհրդակցու - թիւնները կ'ունենան նիւ ենրքի մէջ :

ՆԱԽԱՐԱՐԱՅԻ ԱԽՐՀՈՒՐԻՒԽ ժողովին մէջ նախազահ որ կու իր առարկութիւնները յայտնեց Ալլասի մէջ կատարած շրջ - ջապոյի մասին, աւելցնելով թէ շատ զու մասացած էր մասնաւորապէս տնտե - սական մարգի մէջ արձանազրուած յա - ջողութիւններով: Ալլերիոյ Հարցը ինդ - րու առարկայ շղարձու, իսկ Ելմանական նախարար Փինչ տեղեկութիւններ տուաւ Վիշնում կատարած իր ճամբրորդու - թեան մասին: Քուլ առ Միւրգիլ ներկայացուց քաղաքական ներկայ կացութիւ - նը՝ միջադային հակատի վրայ :

ԼՈՒՏՈՒՆ մէջ Կոկնի մէկ գործը՝ «Նա - մակ կը սպասեմ» ծախուեցաւ: 130.000 սթերլինի (180 միլիոն ֆրանք), իսկ ԱՆ - զանի «Կապոյտ շապիկով գիւղացի»ն՝ 145 հազար սթերլինի:

Հ. Յ. Պ.

Էնկերական ժողովներ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Պ. Փոթորկի խուժը ժողովը այս Հիւշարթի իրեկուն ժամը ճիզ 21ին, նոյն հաւաքատեղին: Հատ կարեւոր օրակարդ:

ՄԱՐՍԻԿԸ.— Հ. Յ. Պ. Շըլ. Կոմիտէն հետեւալ խուժը ժողովի կը հրաւի - րէ:

Նիվու Դումանի խուժը այս Կիրակի կէս օրէ ետք ժամը 16ին:

Գէտրդ Զավուշ Խուժը այս Կիրակի կէս օրէ ետք ժամը 14ին:

Քիրասափոր Էնթակումիտէն 5 Դեկտ. Շարաթ իրեկուն ժամը 20.30ին:

Հայաստան Էնթակումիտէն 5 Դեկտ., Շարաթ իրեկուն ժամը 20.30ին:

Մուրաս խուժը 6 Դեկտ. Կիրակի կէս օրէ ետք ժամը 15ին:

Արամ Խուժը 6 Դեկտ. Կիրակի առ - տու, ժամը 10ին:

Թաքուլ Խուժը 6 Դեկտ. Կիրակի առտու, ժամը 10ին:

(Դար.)

ԿԱՊՈՅՏ ԽՍՀԻՆ

Ֆ. Կապ. Խաչի Անիկո - Պուտ - Քո - լումպի մասնաճիւղը Տիկին Փառանձեմ Վէտիկեանի մահուակի ստիւ փոխան ծաղկեսակի հինդ հազար Փր. կը նուիրէ Կապոյտ Խաչի օդափոխութեան կայտ - նին: (Սահանալ «Յառաջ»ն):

Նոյն առթիւ Տէր և Տիկին Զարեւ Ղարիպեան երկու հազար Փր. կը նուիրէ Կապոյտ Խաչի օդափոխութեան կայտնին: (Սահանալ «Յառաջ»ն):

ՍԱԿԱԳԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱԶԴԵՐՈՒԻ

Մէկ ԱՆԳԱՄՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱԶ

ՀՈԴԵՀԱՆԳԻՒՄ

ՅԱԼԱԿԱՐԻ

ՀԱՐՄԱՆԻ

ՇԱՀԱՄԱՆԻ

ՀԱՐՄԱՆԻ

ՀԱ

ՈՅՑ ԹԷ 0

8.

Բառերու վերջին վանկին վրայ, Ա. կամ Ա տառերէն ետքը՝ Յ տառը որ կայ, Կը հնչուէ՞ ի հնումն,

Զէ՞ր հնչուեր արգեօք :

Տարակոյններու եւ ենթալրութեանց այն ալեկոդութեան վրայ, զոր ներկայացուցի երկարոքն, այժմ «մատչիմ ի թեթու»՝ հատ մըն ալ ես աւելցնեմ այսօր.

— Ո՞վ կրնայ վկայել թէ Յ կը դրուէր բառերու վերջը: Կարելի է նոյն ձեւով հարցնել նաեւ թէ Յ կը դրուէ՞ բառամէջն իրարարոքն, այժմ «մատչիմ ի թեթու»՝ հատ մըն ալ ես աւելցնեմ այսօր.

Դժուար է պատասխանել, «դի չունիմք օրինակ ի յոյժ հնագունից»: Ուստի պիտի նետուինք ենթալրութեանց մէջ :

Երրայերէն լեզուն Յ չի դներ իսրայէլ, կափանայում անուններուն վերջին վանկին մէջ,— մէնք Յ կը դնենք իրեւ տիստուքիփ, «առ հատանելոյ գերկուս ձայնաւոր», խուսափելու համար յօրանջնն (իսրայէլ): Երրայերէնը յօրանջնի մտահոգութիւն չունի, — Բաարա, Սաարիմ, Բաղաամ, Արրաամ եւ տասնեակներով նման անուններ տիստալիք արտասանութեան մէջ, բայց ոչ սեմական հագագին համար: Զարմանալի է, սակայն, թէ ինչո՞ւ հայէր կը դնենք իրեւ լեզուին մէջ, բայց ոչ սեմական հագագին համար: Զարմանալի է, սակայն, թէ ինչո՞ւ հայէր կը դնենք իրեւ լեզուին մէջ, բայց ոչ սեմական հագագին համար:

Հագագատունի կը սիրէ այբերու այս հնչափութիւնը, որ եթէ կանոն դառնայ ընտրովի՝ «ոչ սակաւ քաղցրութիւն շը նորհեսցի յայսմ մասին լեզուս Հայեան, նուազելով այրից որ կարի շատ են»:

Այս քննութենէն կը հետեւի թէ ԱՅ ձեւը չի կրնար երկարաբառային վերջաւորութիւնը չունելու լույսուն բայց առաջ գրամայական մը (***), որ է ձեւն առած ըլլայ: — Գրեա - գրէ, բայց առաջ գրամայական մը (***), որ է ձեւն առած ըլլայ: — Գրեա - գրէ, բայց առաջ գրամայական մը (***), որ է ձեւն առած ըլլայ: — Գրեա - գրէ, բայց առաջ գրամայական մը (***), որ է ձեւն առած ըլլայ:

Հայութիւնը կը դուռ այբերու այս հնչափութիւնը:

Պէտք չէ կարծէլ թէ ՈՅ լորդ է է հընչումին՝ հետեւողութեամբ կալիփոյ կալիփսկ անուան առած ձեւերուն, — այտեղ, կալիփսկ յունարէն հոչական շուրով է, նման ուրիշ օրինակ մըն ալ ունիք, Ղազարու - Ղազարէ (Յովի. ԺԱ. 43): Բայց գրեթէ նոյն ձեւի հնչափութիւնը մը ենթարկելով՝ գրչազիրները ՈՅ ձեւը վերածած են ՈՒ ձեւին, պարզապէս յամակելով ձայն տալ Յ տառին, որ եկած կցուած է իրեւ մակա - բոյդ:

Թէ Յ տառը մակարոյծ էր եւ չունէր այն ձայնը, որ այժմ կը տրուի իրեն, վկա՞յ այր, հայր, մայր բառերը, որոնց յոդնակի ձեւը, արք, հաքր, մաքր, չունի Յ տառը: Կամ դեռ ուրիշ բառերը, որոնք բառուած են Յ տառը՝ թէ սենէին:

Սուրբ Մեսրոպ ինչո՞ւ ուղէր կերտել մակարոյծ տառ մը, անօդուած եւ աւելորդ: Կամ «տալ միոյ գրոյ երկուս գործու»:

Դեռ պիտի քրքրէնք Յ տառին պատ - մութիւնը:

— Այս հայութիւնը կը տրուի ԱՅ ձեւը:

Թէ Յ տառը մակարոյծ էր եւ չունէր այն ձայնը, որ այժմ կը տրուի իրեն, վկա՞յ այր, հայր, մայր բառերը, որոնց յոդնակի ձեւը, արք, հաքր, մաքր, չունի Յ տառը: Կամ դեռ ուրիշ բառերը, որոնք բառուած են Յ տառը՝ թէ սենէին:

Սուրբ Մեսրոպ ինչո՞ւ ուղէր կերտել մակարոյծ տառ մը, անօդուած եւ աւելորդ:

Կամ «տալ միոյ գրոյ երկուս գործու»:

Դեռ պիտի քրքրէնք Յ տառին պատ - մութիւնը:

— Այս հայութիւնը կը տրուի ԱՅ ձեւը:

ՄԻՏՔԵՐԻ ԱՐԴԻԵՍ

ՎԱՀԱՆ ՏԵՐԵՍՅԱՆ

«Գրական թերթ» մէջ (6 նոյ.), Ս. Սուքիսեան կը գրէ թէ 1930 ին ծրա - պրած էն հատորով մը հրատարակել Վահան Տէրեսյանի նամականին : Լուկա - շին (Սարզիս Սրապիտնեան) կը տեղակա - ցնէր թէ նամակներ ունի մէծ բանա - տեղէն : Գրախատարար կարելի չեղաւ հրատարակել այդ հատորը եւ կորուե - ցան լուկաշինի մօտ գտնուած նամակ - ները :

Յօդուածագիրը կ'աւելցնէ թէ այս տա - րի, դարնան, փնտուուք կը կատարէ Մոսկուայի դիմանատան մէջ՝ գտնելու համար այդ նամակները : Այդ փնտուու - քին արդինքն այն եղաւ, համառուսա - կան կերդ . Գործադիր Կոմիտէի դիմանա - թուութերուն մէջ կը գտնէ կուսակցական հարցարան մը, զոր լեցուցած է Վահան Տէրեսյան իր իսկ ձեռագրով, հաւանարար 1918ին վերջերը :

Այս հարցարանը տեսակ մը ինքնակեն - սակրութիւն է, թէ եւ կցիտուր : Յօդուա - ծագիրը ճեռք անցուցած է նաեւ ուրիշ հարցարան մը, որուած 1906 Դեկտեմբե - րին, Բուտիրկա կոչուած բանտին մէջ, Մոսկուա :

Ահաւասիկ հարցարանը իր պատաս - խաններով .

Նուրբ, ուր տառապանքը եւ զգացողու - թեան սրութիւնը, կարծես նախշ բանած - էին : Դէմքը աւելուած չէր, այլ գծուած : Շատ բարակ խորչոներ, կարգաւ շար - ուեր էին, կարծես արցունքի բարակ ու - խոր ականներ պատրաստելու :

Գիտնալու թէ ի՞նչու զացած էի, ա - ռաջին խօսքը եղաւ — Ամէնքն ալ ճանչ - ցած եմ, Սիրանոյշը, Մառի — Նուրագը, Հրաշեան, Գարգաչեան քոյրերը .

Եւ անմիջապէս, հօրը, Յակոր վար - դուեանին երկու նկարները դրաւ առ - ջեւս : Մէկը երեսուն տարեկանին թատ - րոնը հիմնած ատենը . մօրուասուր, հիմ - նալի աշքերով եւ կրքու շրթունքներով : Միւսը յիսունեւութ տարեկանին, մեռ - նելէն քիչ առաջ, ոյնչքան յանկուցիչ :

Մէկը չէր, բայց շուտով մեռաւ : իմ հօրս կ'ըսէին՝ կիւլի Յակոր :

Ամէնքն վերջը լուսական մէջ կը խաղար :

Եւ անմիջապէս, հօրը առաջ առաջ առ - ջեւս :

«Յովետ. Գրականութիւն» պարբերա - թերթը (թիւ 10) կը հրատարակէ Ակսել Բակունցի ճեռագիր ինքնակենսագրու - թեան քիչչէն : Ինքնակենսագրութիւնը գրուել է 5 Յունիսի 1932ին :

«Ծնուել եմ 1899 թ. Գորիս : Ծնող - ներս ունեցել են եւ հող, եւ հարսուու - թիւն, բայց ես չեմ տեսել ոչ այդ հողը եւ ոչ հարսուութիւնը : Ես յիշում եմ մի զարգութեալ չքաւորութիւն, — մի տուն լիքը մանուկներ եւ այդ գաւառական քաղաքում, որտեղ հասարակական դիրքը որոշում էին կուպեցի արշինը եւ Զինով - իսկի չինը :

905ին գնացել եմ ծխական գպրոցը :

Գնացել եմ, այսինքն իմ կամքով եւ իմ նախաձեռնութեամբ :

Սովորել շայոց լեզու, մի քիչ ուսւերէն :

ԱՄԵՆԻԿԱ ՊԵՐՊԵՏՈՒԱՆ (Դար.)

«ՅԱՌԱՋ» ԹԵՐԹՈՒՆ (64)

ԱՄԻՐԱՅՅԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՅԼԱՍԵՐԱԾՆԵՐԸ

Դ.

ԿՈՍՏԱՆԵԱՆ ԶԵՐԱԿԱԼՈՒԱԾ

ՓԱՐԻԶԻ Մէջ

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք - ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա - մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Ցեսոյ յանկարծ . «Կեցի՛ր ...» եւ ուրիշ ելլելով զնաց դուրս ...

ՄԱՆԻԿԱ ՊԵՐՊԵՏՈՒԱՆ

(Դար.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՐԹՈՒՆ

ՎԱՀԱՆ ՏԵՐԵՍՅԱՆ

ԱՅԼԱՍԵՐԱԾՆԵՐԸ

Դ.

ԿՈՍՏԱՆԵԱՆ ԶԵՐԱԿԱԼՈՒԱԾ

ՓԱՐԻԶԻ Մէջ

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքով . եւ, հէք մայրը, խելացնոր, լողուս կ'արձակուէլով եւ տեսնելով զաւական գործով, քաշէին իմ գործով . եւ անձնատուր, պատմութենէն հաճոյք զգալով եւ միխ - թարուելով :

Հազոր կ'արձակուէին պատասնք -

ներ կ'արձակուէին եւ յանկարծ փառաւոր լանուոյի մը մէջ զոր կը քաշէին ոսկեճա -

մուկ ասպազէններով նժոյդներ, կ'երեւար մէծ թշշկանքո

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱՍԱԿԻ

Տիկին կիւլէնիս Պետրոս Զպուրճեան իր Հօր Սարգիս Աշմանի կոկտալի մահուան առթիւ (Պէրութ) կը նուիրէ հինդ հազար Փրանք Մշակոյթի Տան Գ. Բալայ եան սրահն, հինդ հազար Փրանք Կալ և Աչէի ՊէլՓօնթէնի կայանին :

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Թորդոմ Նալպանտեան ընտանիքը կը նուիրէ: չորս հազար Փրանք Ֆրանսահայ կապ. Խաչի օղափոխութեան կայանին, հազար Փրանք «Յառաջ»ի, իրենց քողով ողբացեալ Վիքորիի Նալպանտեանի անհնարուն փոխադրութեան առթիւ՝ ընտանեկան դամբարանին մէջ: (Ստանալ «Յառաջ»էն):

ՄԱՐՍԻՑԻ. — Այրի Տիկին Արմենուէի Քէնտիրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր Քէնտիրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Սարգիս Քէնտիրեան եւ զաւակները (Պոլիս), Այրի Տիկին Մաշղիկ Քէնտիրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Գանիկ Քէնտիրեան եւ զաւակները (Պոլիս), Պ. Մինաս Քէնտիրեան եւ գուստը, Տէր եւ Տիկին Լեռն Քէնտիրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Խաչիկ Կիւլեան (Մ. Նահանգներ), Տէր եւ Տիկին Ղեւոնդ Կիւլեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Ղազար Կիւլեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Վահան Կիւլեան եւ զաւակները (Պոլիս), Տէր եւ Տիկին Խորէն Կիւլեան եւ զաւակները (Փարիք), Տէր եւ Տիկին Յովհն Յովհն Յովհն Տիկին Սարգիս Տէր եւ Տիկին Յառաջանէս Տէր — Պետրոս եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Դարձուր Ալամեն եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Արմարուր Ալամեն եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Գարեգուր Տէր Պատրոս եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Գորդ Կակոյեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Կորի Տէր եւ Տիկին Արմար Արմաղանեան եւ զաւակները սրտի խոր կոկտուլ կը ծանուցան իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր, տաքող, եղբօրուրդոյն, քերորդին, հօրաքրոջորդոյն, քեռայրին, սահաօր, ազգականին եւ բարեկամին:

ՈՍԿԱՆ Քէնտիրեանի մահը, ող տեղի ունեցաւ 16 նոյեմբերին սրտի կաթուածով, (56 տարեկան): Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Պուլքար Օստոյի Ս. Յակոբ Մատուան մէջ, 17 նոյեմբերին, եւ մարմինը ամփոփուեցաւ Սէն Լուիի գերեզմանատունը: Սպակիրները իրենց ջերմ չնորհակալութիւնները յարտնեցին եւ փոխան ծաղկեպսակի նուէրներով յարդեցին հանդուցեալին յիշատակը:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապոյտ Խաչի Իթալիի մասնաճիւղը կուգայ իր ցաւակցութիւնները յայտնել Տէր եւ Տիկին Ֆէրմանեանի իրենց եղբօր եւ անհեծագին Տրդատ Պալեանի տիսուր մահուան առթիւ:

X

Մարսէլի Ամասիոյ Հայր. Միութեան վարչութիւնը, յանուն բոլոր հայրենա կիցներուն, խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Այրի Տիկին Մաքրուհի Տէօքմէնեանի եւ զաւակներուն եւ բոլոր ընտանեկան պարագաներուն, անակնկալ մահուան առթիւ հայրենակից Պ. Սարգիս Տէր կումէնեանի:

ՄԱՐՍԻՑԻ ՀԱՅԵՐՈՒՆ

Պատրաստուեցէ Ամասիոյ Երիտասարդացի տարեկան մէծ պարահանդէսին: Դիկտունը 12, Շարաթ գէլշեր մինչեւ լոյս, Ալհամպարայի չքեղ սրահներուն մէջ, 340 Պուլվ. Շավ:

PLOMBERIE SANITAIRE

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

SANI-RAPID

43, RUE DES BLANCS-MANTEAUX

PARIS 4th

ARC. 03-05

INSTALLATIONS - RÉPARATIONS

Հ. Յ. Պ.
ԸՆԿԵՐՈՎԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

ՄԱՐՍԻՑԻ. — Հ. Յ. Պ. «Յառաջ» Մի սաքեան» խումբի վարչութիւնը, կազմակերպած է դասախոսութիւնը, 2 որեկը շաբթի 2 Դեկտեմբերի ժամը 21ին, «Ահարուեան» ակումբը:

Դասախոս՝ ընկ. Ա. Քիօսէկիսն: Կը հարակուեան բոլոր ընկերներն ու համակիրները:

ՄԱՐՍԻՑԻ. — Հ. Յ. Պ. Շարջ. Կոմիտէն հետեւեալ խումբերը ժողովի կը հարակը բէ:

Քրիստոփոր Ենթակոմիտէն 5 Դեկտ. Շարաթ իրիկուն ժամը 20·30ին:

Հայաստան Ենթակոմիտէն 5 Դեկտ. Շարաթ իրիկուն ժամը 20·30ին:

Մուրատ Խումբը 6 Դեկտ. Կիրակի կէսօր ետք ժամը 15ին:

Արամ Խումբը 6 Դեկտ. Կիրակի առու ժամը 10ին:

Թաքուլ Խումբը 6 Դեկտ. Կիրակի առու ժամը 10ին:

Ակնուի Ենթակոմիտէն 12 Դեկտ. Շարաթ իրիկուն ժամը 20·30ին:

Համազասպ Ենթակոմիտէն 13 Դեկտ. Կիրակի առու ժամը 10ին:

Վամանիս Ենթակոմիտէն 13 Դեկտ. Կիրակի կէսօրէ ետք ժամը 15ին:

Զաւարեան Ենթակոմիտէն 19 Դեկտ. Շարաթ իրիկուն ժամը 20·30ին:

Քէնկ Կարո Խումբը 20 Դեկտ. Կիրակի կէսօրէ ետք ժամը 15ին:

11 Կոտրներ, նուազախումբ, երգչախումբ, մեներգ (Կոմիտաս, Ալշահան, Կանաչեան, Սաքեան, Ափրիկեան, Ալբումեան, Սպենդիարեան) 45 վայրկեան տեւողութիւն:

ԸՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Լիոնի Եկեղեցաշէն Տիկինանց Միուլ - Թիւնը չնորհակալութեամբ ստացաւ հետեւեալ նուիրատուութիւնները:

Փոքրիկն Սեղա Տիկոյթէնեանի ծննդ - եան ուրախ առթիւ, իր մէծ հայրը եւ մէծ մայրը Տէր եւ Տիկին Աւետիս Տիկոյթէնեանի հինդ հազար Փրանք, իր մէծ մայրը Ս. Այրի Տիկին Խոկուսի Փափաղեան ակումբը:

Կազմակերպուած Հ. Յ. Պ. Նոր Սե - րունդի Անիկո - Պուա Քոլոմպի Սոսէ - Սերոր Խումբի կողմէ, Կիրակի Դեկ - տեմբերը 6, ժամը 15ին, Քլոշէրի սրահը, 149պիս, Ավրնիւ Արքաթաթէրէոյ:

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՅԵՐԵԿՈՅՑԹ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Պ. Նոր Սե - րունդի Անիկո - Պուա Քոլոմպի Սոսէ - Սերոր Խումբի կողմէ, Այրիկի Սուսէ - 149պիս, Ավրնիւ Արքաթաթէրէոյ:

Ճոխ յայտագիր:

Կը հարակուեան ծնողները:

Մուտքակալութեամբ ակումբը:

ԲԱՅՑԱԿԱԿԱՆ ԵՐԱՖՇՈՒԹԻՒՆ

MUSIQUE ARMÉNIENNE vocale et instrumentale

MICROSILLON 33 TOURS

ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ ՍԻՓԱՆ - ԿՈՄԻՏԱՍ

Orchestre Symphonique Chouteau

ՀԵԿԱՎԱՐ ԿԱՐՊԻՍ ԱՓՐԻԿԵԱՆ

(100 հոգի մասնակցութեամբ)

11 Կոտրներ, նուազախումբ, երգչախումբ, մեներգ (Կոմիտաս, Ալշահան, Կանաչեան, Սաքեան, Ափրիկեան, Ալբումեան, Սպենդիարեան) 45 վայրկեան տեւողութիւն:

Դիմել՝ Ա. ԶԱՀՐԵՃԵՆԱՆ:

78, Rue Lafayette, Paris 9th, Tél. CEN. 36-23

Կ. ԱՓՐԻԿԵԱՆ,

11, Rue Dr. Potain, Paris 19.

Երգչախումբի անդամներուն, «Յառաջ»ին եւ Հրանդ - Սամուէլ գրատունը:

51, Rue Monsieur le Prince DAN. 88-65

Օր. ԱՆԱՀԻՃ ՕՀԱՆԵԱՆԻ, CEN. 28-34

MORY et CIE

Տօները կը մօտենան: Մտածեցէ մեր նուկրմերուն: Գնեցէ գանձում մեր ու զած տեղը եւ առակումը մեզի վստահեցէ: Նուազագոյն ծախմբերով կը գրկեան կորիքը. Միուրիւն:

Դիմեցէ մեր նոր գիները գիտնալու համար:

10, Rue de St.-Quentin, Paris 10.

(PRÈS DE LA GARE DU NORD)

ou Téléphone : NOR. 40-72 et 50-83

Եթէ կ'ուզէ ըլլալ աշխայժ, նու ունենալ կորով եւ ուժ, ձաշակեցէ հելվա - լօխում բայց վիտքէ միայն:

BONGOUT

Société des Conserves

BONGOUT

40, la Canebière — Marseille

ՑՈՒՐՏԵՐԸ ԵԿԱՆ...

SICOMEX

Հաստատութիւնը մտածած է ձեր ազգականներուն եւ բարեկամներուն մասին, պատրաստելով ճոխ ապրանքներ, լաւագոյն որակով եւ անցրելի գիներուն: Ապրանքներու գիներուն մէջն են մաքար գաման ծախմբերը:

Փամանակ մի՛ կորսնենէք

ՆՈՒԷՐ-ԾՐԱՐՆԵՐ ԽՈՐՀ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Նայլը մուշտակէ վերարկուները, ոչխարէ աստառով բանակամնե